

ΚΟΝΙΤΣΑ

86. Μάης - Ιούνης 1999

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

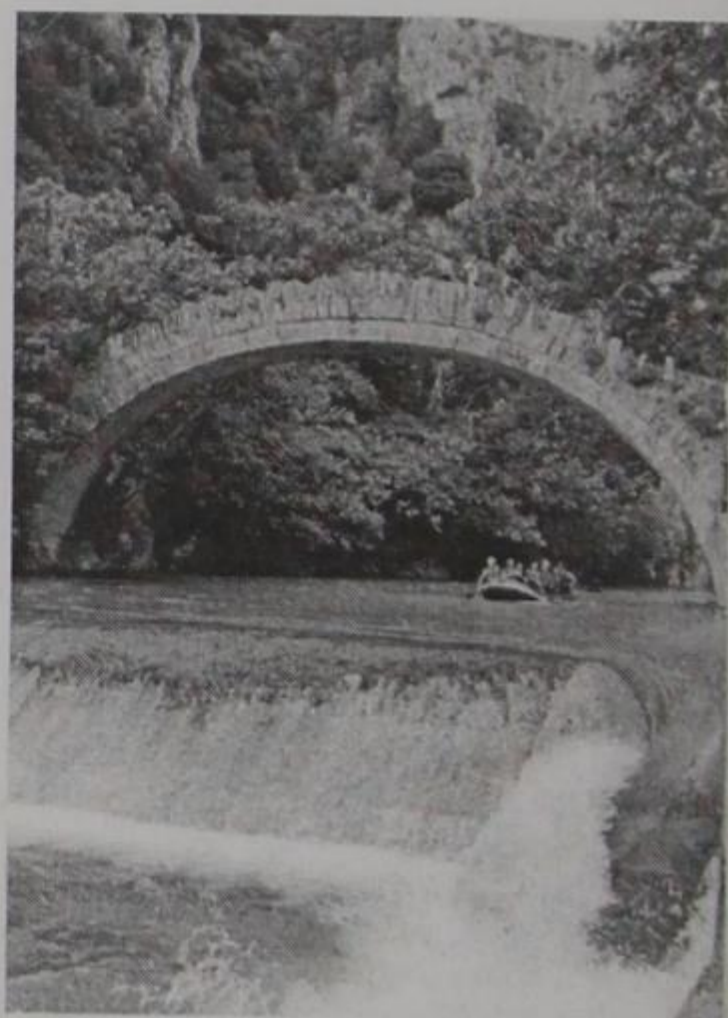
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ, ΤΕΥΧΟΣ 86 ΔΡΧ. 300
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Η Χορωδία	101
Τα έξυπνα όπλα ΣΤ.	102
Μαστοροχώρια	103
Το Κ.Π.Ε. Κόνιτσας	106
54 χρόνια από την αντιφασιστική Νίκη	
Δ. Αραμπατζή	107
Αναμνήσεις από τα μαθητικά χρόνια	
Α. Πολίτη	110
Η Βοτανική στην Κόνιτσα Θ. Χήτου	113
Οδοιπορικό στην Καππαδοκία	
Α. Χατζνεφραιμίδη	117
Απ' το βιβλίο μου Γ. Ζήμουρα	121
Η συνεργασία των Δήμων Λ. Εζνεπίδη	128
Βιβλιοπαρουσίαση Ι.Τ.	129
Βιβλιοπαρουσίαση Τ. Κανάτση	132
Τα Ελληνικά δάση Γ. Δερμιτζάκη	134
Συνάντηση με το Δήμαρχο Θ. Πορφύρη	137
Έρημα χωριά Ν. Γαλάνη	139
Ανέκδοτα Παλαιοσελλίου Η. Παπαζήση	141
Χορός Αδελφοτήτων Δ. Σδούκου	143
Σχόλια Σ.Τ.	144
Ειδήσεις - Κοινωνικά	144
Εκλογικά αποτελέσματα	148

Γραφικές Τέχνες
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Τηλ.-Fax: (0651) 77358

Φωτ. εξωφ. Στο Βοϊδομάτη - Α. Τσιγκούλη

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος

Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:

Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655) 22.464, 22.212
Fax: (0655) 22.464

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 2.000
Εξωτερικού, Δολ. USA 20 Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα

Η Χορωδία

Στις 23/6 πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Δημαρχείου η εκδήλωση της χορωδίας του Πνευματικού Κέντρου την οποία παρακολούθησαν με πολλή ευχαρίστηση οι Κονιτσιώτες.

Τα μέλη της χορωδίας και η λαϊκή ορχήστρα για μιάμιση ώρα με τα τοπικά παραδοσιακά τραγούδια και τη σαγηνευτική μελωδία των λαϊκών οργάνων, σκόρπισαν στους παρευρισκόμενους μικρούς και μεγάλους χαρά, συγκίνηση και νοσταλγία, εισπράτοντας τα αυθόρμητα χειροκροτήματά τους.

Όπως αναφέραμε και άλλοτε, η χορωδία ξεκίνησε πριν από 5 χρόνια με πρωτοβουλία πολιτών που την υποστήριξε ο Δήμος.

Έκανε την παρουσία της σε διάφορες εκδηλώσεις στην Κόνιτσα και στο Πνευματικό Κέντρο Ιωαννίνων και αν υπάρξει μεγαλύτερη προσέλευση ώστε ν' αυξηθούν τα μέλη της, σε λίγο καιρό είναι σίγουρο ότι θα ανεβεί πιο πολύ το επίπεδό της και θα εμφανιστεί και πέραν του Ηπειρωτικού χώρου.

Νομίζουμε ότι η προσπάθεια πρέπει να υποστηριχθεί απ' όλη την επαρχία της Κόνιτσας για το καλό της περιοχής μας.

Το πρόγραμμα είχε δεκαπέντε παραδοσιακά τοπικά τραγούδια με τη διεύθυνση του μαέστρου Δημήτρη Χατζησταμάτη και μέλη τα εξής:

1. Βάρνας Νικόλαος
2. Ευαγγελίδης Ευάγγελος
3. Ευαγγελίδου Ιωάννα
4. Ζδράβου Δέσποινα
5. Ζδράβου Ερμηνεία
6. Κήτας Θεόδωρος
7. Κύρκος Κων/νος
8. Λώλου Κων/να
9. Λόλα Σοφία
10. Λαζογιάννης Ιωάννης
11. Μπέτζιου Ελευθερία
12. Μούσιου Ευαγγελία
13. Μωυσίδου Παρασκευή
14. Ντάφλη Κασσιανή
15. Παπαβασιλείου Μαρία
16. Παπαβασιλείου Νικόλας
17. Πορφυρίου Ευγενία
18. Πορφύρης Ευάγγελος
19. Στεφάνου Λούλα
20. Τουφίδη Χρυσάνθη
21. Τζάλλα Ειρήνη
22. Τσινασλάν Σοφία
23. Τούλη Μαρίκα
24. Τσιρώνη Ελένη
25. Φίλιου Ελένη
26. Χρησιάς Βασίλειος

Οι Μουσικοί

- Χριστόπουλος Θανάσης (κλαρίνο)
Χριστόπουλος Δημήτριος (Βιολί)
Κάλης Διαμάντης (Λαούτο)
Αθανασόπουλος Λ. (Τουμπερλέκι)
Μέλης Απόστολος (Ντέφι)

Τα “έξυπνα” όπλα και οι πλίθιοι...

Οι Αμερικανοί για... ανθρωπιστικούς λόγους χρησιμοποίησαν κατά κόρο, τόσο στο Ιράκ, όσο και στη Σερβία τις λεγόμενες έξυπνες βόμβες για να καταστρέψουν αυτές τις χώρες. Όσο έξυπνες, όμως κι αν είναι οι βόμβες, όταν χρησιμοποιούνται από πλίθιους και παρανοϊκούς δολοφόνους, δεν βρίσκουν πάντοτε το στόχο τους και “τα λάθη” τα πληρώνουν εκατοντάδες αθώα θύματα.

Εβδομήντα οκτώ μερόνυχτα βομβάρδισαν οι Αμερικανονατοϊκοί την πολυπαθη Σερβία προκαλώντας τεράστιες ζημιές που θα χρειαστούν δεκαετίες για την επούλωση των πληγών. Αυτές όμως οι ζημιές ωχριούν μπροστά στις καταστροφικές συνέπειες που θα φανούν στο μέλλον.

Ήδη, λίγα χρόνια μετά τους βομβαρδισμούς (επιχείρηση στον Περσικό κόλπο), όπου οι Αμερικανοί κατέστρεφαν τα ιρακινά τανκς με βλήματα εξασθενημένου ουρανίου, εμφανίστηκαν οι πρώτες συνέπειες.

Σε ντοκυμαντέρ στην τηλεόραση είδαμε τις φρικτές εικόνες από τα προσβλημένα παιδάκια που αργοπεθαίνουν από διάφορες μορφές καρκίνου.

Γερμανοί ειδικοί μέτρησαν στην έρπη τη ραδιενέργεια και τη βρήκαν εκατό φορές μεγαλύτερη από τα φυσιολογικά όρια.

Ογδόντα χιλιάδες βετεράνοι του αμερικανικού στρατού προσβλήθηκαν από

τη ραδιενέργεια γιατί ήρθαν σ’ επαφή με το μολυσμένο περιβάλλον και αρρώστησαν. Πολλοί απ’ αυτούς απόχτησαν αργότερα παιδιά παραμορφωμένα (με όγκους, χωρίς χέρια, πόδια κ.λ.π).

Μπορούμε, λοιπόν, να φανταστούμε τι περιμένει το μαρτυρικό λαό της Σερβίας σε 5-10 χρόνια από τη ραδιενεργό μόλυνση του νερού, του αέρα και της γης.

Αλλά το κακό δεν περιορίζεται στη Σερβία. Ο αέρας, η βροχή και τα ποτάμια θα μεταφέρουν αυτά τα καρκινογόνα μόρια της ραδιενέργειας σ’ όλα τα γειτονικά κράτη και στη δική μας χώρα.

Θα πολλαπλασιαστούν τα κρούσματα θανάτων από κάθε λογής καρκίνους, θάχουμε τερατογεννήσεις κ.λπ.

Αυτά δεν τα λέμε εμείς φυσικά, τα λένε έγκυροι ειδικοί και κρούουν το κώδωνα του κινδύνου. Δυστυχώς το έγκλημα έγινε κι αλίμονο στα παδιά και τα εγγόνια μας! Αυτό το τερατώδες έγκλημα θα στιγματίζει εσαεί τους Αμερικανούς δολοφόνους των λαών.

Ο Χίτλερ γλίπωσε το δικαστήριο της Νυρεμβέργης για τα εγκλήματα κατά των Εβραίων και όλης της ανθρωπότητας.

Τους νέους και χειρότερους Χίτλερ του εικοστού αιώνα Κλίντον και συντροφιά ποιά δικαστήριο θα τους δικάσει;

Αυτοί σκοτώνουν εν ψυχρώ και κατ’ εξακολούθηση το παρόν των λαών και δολοφονούν το μέλλον τους.

Ας όψονται!

Σ.Τ.

ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΔΙΑ

Με αισιοδοξία και μεθοδικότητα αντιμετωπίζουν τα προβλήματα το Δημοτικό Συμβούλιο και ο Δήμαρχος Μαστοροχωρίων. Ευελπιστούν ότι εφόσον ολοκληρωθούν οι εργασίες της ανακαίνησης των κτιριακών εγκαταστάσεων, ο Δήμος Μαστοροχωρίων έχει όλες τις δυνατότητες να πετύχει. Υπάρχει εκείνο το ανθρώπινο δυναμικό που έχει τη θέληση να εργασθεί μ' όλες τις δυνάμεις του για αυτό το σκοπό.

Στη συνεδρίαση της 25ης Ιουνίου του Δημοτικού Συμβουλίου Μαστοροχωρίων, που έγινε παρουσία του Νομάρχη Ιωαννίνων Νικολάου Ζαρμπαλά και της καταγόμενης από την περιοχή μας Νομαρχιακής Συμβούλου Ελένης Παπαμιχαήλ, έγινε κοινή διαπίστωση ότι η δημιουργία του νέου Δήμου συμβάλει ουσιαστικά στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Μπορούν να ενταχθούν σε προγράμματα, όπως ΕΠΤΑ ΕΑΠΕΚ, LEADER, INTERRG, έργα υποδομής για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Ο Νομάρχης την ίδια μέρα επισκέφθηκε και τα Δημοτικά Διαμερίσματα Καστανέας, Κεφαλοχωρίου και Δροσοπηγής. Είχε την ευκαιρία να α-

κούσει τόσο από τους Προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων, όσο και από τους κατοίκους τους προβληματισμούς τους. Στις παρεμβάσεις του ο Νομάρχης υπογράμμισε πως έγινε η διακήρυξη της εργολαβίας ποσού 130.000.000 δρχ., για την βελτίωση της ασφαλτόστρωσης στα Δημ. Διαμερίσματα Καστανέας, Λαγκάδας, Δροσοπηγής και Πλαγιάς. Η Νομαρχιακή Αυτ/ση θα μεριμνήσει άμεσα για την ηλεκτροδότηση των αγροτικών εγκαταστάσεων στο Κεφαλοχώρι, θα επαναλειτουργήσει το Νηπιαγωγείο Κεφαλοχωρίου για το επόμενο σχολικό έτος και θα υπηρετούν δύο δάσκαλοι στο Δημ. Σχολείο.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Μαστοροχωρίων με την αριθμό 6/03-04-1999 απόφασή του εξέδωσε ψήφισμα με το οποίο καταδίκασε απερίφραστα τους Νατοϊκούς βομβαρδισμούς στη Σερβία και κατέθεσε το συμβολικό ποσό των 150.000 δρχ. σε τραπεζικό λογαριασμό σε ένδειξη συμπάραστασης στο δοκιμαζόμενο λαό της Γιουγκοσλαβίας.

Επίσης με πρωτοβουλία του Δήμου και τη συνεργασία τοπικών Συμβουλίων των Δημ. Διαμερισμάτων έγινε η συγκέντρωση τροφίμων και ειδών ιματισμού

σε όλα τα χωριά για τους πρόσφυγες του πολέμου. Οι προσφορές ήταν συγκινητικές. Τα είδη αυτά προωθήθηκαν στη Σερβία με ανθρωπιστικές αποστολές της Νομαρχιακής Αυτ/σης Ιωαννίνων.

Με άλλη απόφασή του το Δημοτικό Συμβούλιο πρότεινε στο αρμόδιο γνωμοτοδοτικό Συμβούλιο ως σύμβολο, σήμα του Δήμου Μαστοροχωρίων την πέτρινη δίτωση παραδοσιακή γέφυρα του ποταμού Σαρανταπόρου, που βρίσκεται μεταξύ των ορίων των Δήμ. Διαμερισμάτων Δροσοπηγής και Πλαγιάς. Ένα κτίσμα, δείγμα της ντόπιας αρχιτεκτονικής των μαστόρων της πέτρας, που είχε κριθεί και ως διατηρητέο μνημείο. Στο πάνω μέρος του εμβλήματος (γέφυρας) θα υπάρχει η ένδειξη ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΑ, γραμμένη σε διάταξη ημικυκλίου.

Στις 02-04-1999 με την ευκαιρία των εορτών του Πάσχα, ο Δήμαρχος Γρηγόρης Παπανώτης συνοδευόμενος από τον Αντιδήμαρχο Κυρκα Γκόσιο επισκέφθηκαν το Δημοτικό Σχολείο Κεφαλοχωρίου και το Κέντρο Φροντίδας Οικογένειας, συζήτησαν με τα παιδιά, τους δασκάλους, τους ευχήθηκαν για τις γιορτές του Πάσχα και μοίρασαν δώρα. Την ίδια μέρα επισκέφθηκαν τις κτιριακές (σταυλικές) εγκαταστάσεις κτηνοτρόφου στο Δημ. Διαμέρισμα Πλαγιάς και μοίρασαν δώρα στα παιδάκια οικογένειας κτηνοτρόφου μας που ζουν εκεί κάτω από αντίξοες συνθήκες.

Από τις 03 έως 06-1999 ο Δήμαρχος συμμετείχε στην Γ' Διεθνή έκθεση και

Συνέδριο στη Θεσσαλονίκη, που οργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, με θέμα "Τεχνολογία Περιβάλλοντος για τον 21ο αιώνα.

Στις 08-06-1999 στις Σέρρες ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Βασίλης Παπαγεωργίου συμμετείχε στην Ημερίδα LAKE Βορείου Ελλάδας. Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Θέατρο Σερρών και ο κος Παπαγεωργίου ήταν παρουσιαστής του έργου INTERREG IIA "Δημιουργία Μουσείου Ηπειρωτών Μαστόρων Πυρσόγιαννης".

Στις 12-05-1999 με πρωτοβουλία του Δημάρχου, οργανώθηκε ενημερωτική συζήτηση των κτηνοτρόφων στο Κεφαλοχώρι. Στην ενημερωτική συζήτηση συμμετείχαν ο Δήμαρχος, ο Δ/ντής της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας Νομαρχιακής Αυτ/σης Ιωαννίνων κος Δημ. Μπάσιος, η Νομαρχιακή Σύμβουλος κα Ελένη Παπαμιχαήλ, εκπρόσωπος της γαλακτοβιομηχανίας "Δωδώνη" και ο γεωπόνος, υπεύθυνος του γραφείου γεωργικής ανάπτυξης Κόνιτσας κος Θόδωρος Γκιοζάρης. Τέθηκαν υπόψη των αρμοδίων τα προβλήματα που απασχολούν τους κτηνοτρόφους μας και δρομολογήθηκαν διαδικασίες επίλυσής των.

Με αποχή ποσοστού 45,55% και χωρίς πρόβλημα διεξήχθησαν οι Ευροεκλογές στο Δήμο Μαστοροχωρίων. Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα ήταν: ΠΑΣΟΚ 35,72%, ΝΔ 32,52%, ΚΚΕ 15,12%, ΣΥΝ 5,33%, ΔΗΚΚΙ 5,51%, ΠΟΛΑΝ 1,69%, ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ 0,75%.

Στις 16-06-1999 ο Δήμαρχος συμμε-

τείχε σε εκδήλωση, στην αίθουσα εκδηλώσεων Νομαρχίας Καστοριάς, με θέμα: "Δημόσια Παρουσίαση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης Γράμμου και Β.Δ. Βοΐου", στα πλαίσια του προγράμματος της Ε.Ε." Άρκτος-Διατήρηση της καφέ αρκούδας URSUS ARCTOS και των ΒΙΟΤΟΠΩΝ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (2η Φάση). Την επόμενη ημέρα συμμετείχε σε ανάλογη εκδήλωση στα Ιωάννινα, που πραγματοποιήθηκε με ευθύνη της Περιφέρειας Ηπείρου.

Στις 17-06-1999, ο Δήμαρχος παραβρέθηκε σε συνάντηση των Δημάρχων και Προέδρων Κοινοτήτων, παραμεθορίων ΟΤΑ του Νομού, που έγινε στο Καλπάκι. Στη συνάντηση συζητήθηκαν θέματα που αφορούν την ασφάλεια των συνόρων και η ένταξη των παραμεθορίων περιοχών σε ευνοϊκούς νόμους, όπως για διπλασιασμό της ΣΑΤΑ, τη μείωση του ιπλασιασμό της ΣΑΤΑ, τη μείωση του ΦΠΑ κ.α.

Στις 19-06-1999 ο Δήμαρχος επισκέφθηκε την διευρυμένη Κοινότητα Αρρένων του Νομού Καστοριάς που έχει έ-

δρα το Επταχώρι και συζήτησε με τον Πρόεδρο της Κοινότητας θέματα που αφορούν την συνεργασία τους ως όμορους ΟΤΑ.

Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του καλοκαιριού η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων της Επαρχίας Κόνιτσας οργανώνει στο Δήμο μας μουσικές εκδηλώσεις στα παρακάτω Δημ. Διαμερίσματα α. Ημέρα Σάββατο 07-08-1999 στην Καστανέα. β. Ημέρα Κυρική 08-08-1999 στην Πλαγιά γ. Ημέρα Δευτέρα 09-08-1999 στην Βούρμπιανη. Επίσης στις 10 Αυγούστου 1999, ημέρα Τρίτη, στο Κεφαλοχώρι θα παιχθεί θεατρική παράσταση από το ΔΗ.ΠΕ.Θ.Ι. από συνχρηματοδότηση του Δήμου και της ΤΕΔΚ Ιωαννίνων.

Προγραμματίζεται μέσα στον Αύγουστο να οργανωθούν σε όλα τα Δημ. Διαμερίσματα γενικές συνελεύσεις των κατοίκων. Μέσα απ' αυτές οι δημότες θα εκθέσουν τα προβλήματα και η Δημοτική Αρχή θα έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει σε λαϊκή βάση το ολιγάμηνο έργο της.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΙΝΤΕΡΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ

ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421Β
ΠΛ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 6390049

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 105 64
τηλ.: 3242626
τηλ. - Fax: 3244988
κιν.: 094-676109

RADIO-TAXI
A 84

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΥ

094-680642

ΛΑΡΙΣΑ

ΟΙΚΙΑ ΤΗΛ.

552422

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ
Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8 ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817

ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά: Πρωί 9.30 - 12 -- Απώγευμα 5.00 - 9.30

και Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. με ραντεβού

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ

Η τρίτη χρονιά λειτουργίας του ΚΠΕ Κόνιτσας ολοκληρώθηκε ήδη. Μια χρονιά εξαιρετικά αποδοτική, εφόσον 2.500 μαθητές και 600 εκπ/κοί Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης παρακολούθησαν τα προγράμματά του:

1. Εθνικός Δρυμός Βίκου-Αώου
2. Μαστοροχώρια της Κόνιτσας
3. Εξοικονόμηση Ενέργειας
4. Το νερό
5. Η Κόνιτσα χτες και σήμερα
6. Το δάσος και η προστασία του από τη φωτιά
7. Το Ζαγόρι

Είναι ολοκληρωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα διάρκειας μιας, τριών ή τεσσάρων ημερών. Περιλαμβάνουν θεωρητικό μέρος, εντός του Κέντρου και Περιβαλλοντικές διαδρομές. Εκπ/κοί διαφόρων ειδικοτήτων εξασφαλίζουν τη διεπιστημονικότητά τους.

Οι μαθητές οι οποίοι εντάσσονται σ' αυτά προέρχονται κατά κύριο λόγο από τα σχολεία των Νομών Ιωαννίνων, Άρτας, Πρέβεζας, Θεσπρωτίας, Κέρκυρας, και Λευκάδας.

Όμως το Κ.Π.Ε. Κόνιτσας έδωσε τη δυνατότητα και σε σχολεία της υπόλοιπης Ελλάδας να το επισκεφτούν και να παρακολουθήσουν τα προγράμματά του, ενώνοντας την Κόνιτσα, τα χωριά της καθώς και τα Ζαγοροχώρια με όλα τα σημεία της χώρας. Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποια από τα σχολεία άλλων περιοχών:

Γυμν. Σερρών, Γυμν. Φερών Έβρου, 6ο Γυμν. Λάρισας, Γυμν. Σούδας Χανίων, Γυμν. Λιβαδοχωρίου Λήμνου, Δ.Σ. Σχολείου Αλονήσου, 1ο Λύκειο Ελευσίνας, Γυμν. Πεντέλης Αττικής, Γυμν. Μελισσίων Αττικής, Γυμν. Κανί-

θου Χαλκίδας, Γυμν. Κύμης Ευβοίας, 1ο Γυμν. Ξάνθης κ.α.

Όμως, εκτός από τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που απευθύνονται σε μαθητές, το Κ.Π.Ε. διοργάνωσε σεμινάρια εκπ/κών με θέμα:

1. Φυσικό Περιβάλλον - ανάπτυξη εκπαιδευτικών μεθόδων προσέγγισης
2. Ανανεώσιμες πηγές και εξοικονόμηση ενέργειας
3. Ειρήνη και Περιβάλλον

Τα σεμινάρια αυτά παρακολούθησαν 180 εκπ/κοί των νομών εμβέλειας, καθώς και εκπαιδευτικοί από τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της άλλης Ελλάδας. Τα σεμινάρια γίνονται σε συνεργασία με τα Παν/μία Ιωαννίνων, Αριστ. Παν/μιο Θεσ/νίκης, Παν/μιο Μακεδονίας, Αιγαίου και Κρήτης.

Το ΚΠΕ έχει αναπτύξει διεθνείς συνεργασίες, όπως με τον Εθνικό Δρυμό Les Cevennes και Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Γαλλίας, καθώς και με το Energy Senteret της Νορβηγίας. Οι Εκπ/κοί του Κ.Π.Ε. Κόνιτσας, μαζί με συναδέλφους τους από 6 ακόμη Κέντρα της Ελλάδας θα επιμορφωθούν για ένα 10ήμερο στη Νορβηγία εντός του Ιουνίου 1999.

Υπενθυμίζουμε ότι το ΚΠΕ Κόνιτσας είναι ένα από τα 8 Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα και ανήκουν στο Υπουργείο Παιδείας. Όσοι θέλουν να πάρουν περισσότερες πληροφορίες για την αθόρυβη αλλά πλούσια και ουσιαστική δράση του Κ.Π.Ε. Κόνιτσας θα μας βρουν στο Internet στη διεύθυνση: <http://users.otenet.gr/kpekonits>.

Για να θυμούνται οι παλιοί να μαθαίνουν οι νέοι
και να φρονηματίζονται

54 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΝΙΚΗ ΤΩΝ ΛΑΩΝ.

Η 9η του Μάη μέρα αντιφασιστικής νίκης των λαών της Ευρώπης έχει περάσει στην ιστορία και γράφτηκε με χρυσά γράμματα σαν μέρα νίκης κατά της φασιστικής τυραννίας.

2.070 μερόνυχτα οι λαοί της Ευρώπης βρίσκονταν κάτω από το φασιστικό ζυγό, δεν υποτάχτηκαν, πάλεψαν νίκησαν τη φασιστική πανούκλα. Στην πατρίδα μας γιορτάζεται σαν μέρα και της ΕΑΜικής Εθνικής Αντίστασης. Ο λαός μας τέσσερα ολόκληρα χρόνια πολέμησε τους παλογερμανούς και βούλγαρους φασίστες επιδρομείς από τις 28 του Οκτώβρη 1940, μέχρι τις 30 του Οκτώβρη 1944 που έδιωξε και τον τελευταίο γερμανό έξω απ' τα συνορά μας, χωρίς να λυπάται κόπους και θυσίες.

Η προσφορά του λαού μας στην αντιφασιστική αυτή νίκη των λαών δεν ήταν λίγη· 12 ολόκληρες εχθρικές μεραρχίες απασχολούνταν με τις πολεμικές επιχειρήσεις σ' ολόκληρη τη χώρα μας.

600 χιλιάδες Έλληνες χάθηκαν στον αντιφασιστικό αυτόν αγώνα.

Το ΕΑΜ, ο ΕΛΑΣ και η ΕΠΟΝ έδωσαν πάνω από 600 μάχες και προξένησαν στον εχθρό σ' όλο το διάστημα του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα πάνω από 50 χιλιάδες απώλειες: νεκροί 19.335 συνολικά, τραυματίες 8.294 αιχμάλωτοι 20.185. Ο ΕΛΑΣ είχε απώ-

λειες 12.500· από αυτούς νεκροί 4.500 τραυματίες 6.000 ανάπηροι 2.000 σύμφωνα με τα ανακοινωθέντα του Γενικού Στρατηγού του ΕΛΑΣ.

Ας δούμε επιγραμματικά πως εξελίχτηκαν τα γεγονότα.

Το 1934 στην εξουσία στη Γερμανία ανεβαίνει ο Χίτλερ. Οι ιμπεριαλιστές και τα μονοπώλια της Ευρώπης και της Αμερικής δίνουν απλόχερη βοήθεια στους γερμανούς για την ανάπτυξη της στρατιωτικο-οικονομικής χιτλερικής Γερμανίας. Στο εσωτερικό αρχίζει η φασιστική ετοιμασία. Για την επίτευξη των κατακτητικών σχεδίων ο Φύρερ των Γερμανών φασιστών συσπειρώνει γύρω του τις πιο αντιδραστικές παγκόσμιες δυνάμεις. Το 1936 υπογράφηκε το αντικομμουνιστικό σύμφωνο συγκρότησης στρατιωτικο-πολιτικού συνασπισμού του λεγόμενου άξονα Γερμανίας, Ιταλίας, Ιαπωνίας και αργότερα στον άξονα αυτόν μπαίνουν η Ουγγαρία, η Βουλγαρία και η Ρουμανία. Ύστερα από αυτό άρχισαν να ξεσπούν πόλεμοι στην Ευρώπη και την Ασία και το σκλάβωμα χωρών.

Σ' όλα αυτά τα γεγονότα συνετέλεσε η πολιτική ανοχή που τήρησαν τότε οι κυβερνήσεις της Αγγλίας, της Γαλλίας, και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής με επιστέγασμα μάλιστα και την υπογραφή συμφώνου με επίθεσης στις 29 του Σεπτέμβρη 1938 μεταξύ Αγγλίας,

Γαλλίας Γερμανίας Ιταλίας σύμφωνα με το οποίο η Τσεχοσλαβακία καταλήφθηκε από τη Γερμανία.

Η συμφωνία αυτή έμεινε με το όνομα "Συμφωνία του Μονάχου".

Όλες οι προσπάθειες της Σοβιετικής Ένωσης για αντιμετώπιση του κινδύνου από κοινού, αντιμετωπίζονταν απ' τους Δυτικούς αρνητικά γιατί απέβλεπαν να στρέψουν τον άξονα εναντίον της. Και αυτό εκδηλώθηκε με τις διαπραγματεύσεις που διεξήγαγαν αρκετούς μήνες το 1939. Οι δυτικές χώρες τότε αρνήθηκαν να υπογράψουν τη συνθήκη Συλλογικής Ασφάλειας για την Ευρώπη. Και το σπουδαίο είναι το γεγονός ότι η κυβέρνηση της Αγγλίας άρχισε μυστικές επαφές με χιτλερικούς, ώστε να πετύχει συμφωνία για το μοίρασμα του κόσμου σε βάρος και αυτής ακόμα της Σοβιετικής Ένωσης. Και αυτή η γραμμή και πολιτική της Αγγλίας συνεχίστηκε σ' όλο το διάστημα του Β' Παγκοσμίου πολέμου και μάλιστα όσο ο πόλεμος πήγαινε προς το τέλος τόσο περισσότερο η Δυτική διπλωματία προσπαθούσε χωρίς φυσικά αποτέλεσμα γιατί οι μεγάλες επιχειρήσεις ύστερα απ' το Σιάλιγκραντ που ήταν και ο τάφος του άξονα τους ανάγκασε να σκέπτονται πιο σοβαρά, χωρίς όμως να χάνουν και τις τελευταίες τους ελπίδες. Δεν θα σταθώ σε λεπτομέρειες που επιβεβαιώνουν όλο αυτό το παρασκήνιο, άλλωστε τα έχουν γράψει απομνημονεύμετά τους οι πρωταγωνιστές της Δυτικής διπλωματίας. Τσώρτσιλ και Ρούσβελτ.

Μπροστά σε μια τέτοια περίπλοκη κα-

τάσταση, που δημιουργείται, ιδιαίτερα στα μέσα του 1939, η Σοβιετική τότε Κυβέρνηση και διπλωματία πήρε την απόφαση να μην επιτρέψει τη δημιουργία ενιαίου αντισοβιετικού μετώπου και δέχεται τις προτάσεις της Γερμανίας για υπογραφή συμφώνου μη επίθεσης για 10 χρόνια στις 23/8/1939. Το σύμφωνο αυτό έμεινε με την ονομασία Ρίμπεντροφ-Μόλοτοφ. Πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι το σύμφωνο αυτό ήταν μια προσωρινή υποχώρηση επιβεβλημένη απ' την κατάσταση την πολεμική που δημιουργούνταν στην Ευρώπη και στην Άπω Ανατολή όπου οι Ιάπωνες είχαν τις πρώτες επιτυχίες με την κατάκτηση εδαφών απ' τη νεαρή τότε Σοβιετική Ένωση. Και πρέπει ακόμα να πούμε ότι το σύμφωνο αυτό δεν τηρήθηκε απ' την πλευρά των γερμανών γιατί στις 21 του Ιούνη 1941, αφού η Γερμανία με τους συμμάχους της στην Ευρώπη είχε καταλάβει όλες σχεδόν τις χώρες εκτός της Αγγλίας, επιτέθηκε με δολιότητα και ενάντια στη Σοβιετική Ένωση. Όπως αντιλαμβάνεται κανείς η Σοβιετική Ένωση βρέθηκε στη φωτιά του πολέμου. Από την Ανατολή οι Ιάπωνες και από τη Δύση οι Γερμανοί με όλους τους συμμάχους τους στην Ευρώπη κι όλη την πολεμική τους βιομηχανία που την υποτάσσουν οι συνασπισμένοι φασίστες να δουλεύει για λογαριασμό τους.

Από τη στιγμή αυτή ο πόλεμος αλλάζει και μορφή. Για τη Σοβιετική Ένωση γίνεται πόλεμος πατριωτικός για τους υπόλοιπους σκλαβωμένους λαούς ο πόλεμος γίνεται εθνικοαπελευθερωτικός.

Δίπλα στα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που εμφανίζονταν το ένα μετά το άλλο στα Βαλκάνια, ύστερα από το μπάσιμο της Σοβιετικής Ένωσης στο Παγκόσμιο πόλεμο, η σκλαβωμένη Ευρώπη αρχίζει να αφυπνίζεται.

Ακόμα και το Φλεβάρη το 1945, όταν τα Σοβιετικά στρατεύματα είχαν μπει στην Γερμανία ο Χίτλερ δήλωνε "Κύριο καθήθον της Γερμανίας, σκοπός της ζωής μου και έννοια της ύπαρξης του εθνικοσοσιαλισμού είναι η εξόντωση του μπολσεβικισμού". Όμως ύστερα από τρεις μήνες έχασε και την ίδια την Γερμανία και στις 9 του Μάη το 1945 υπογράφεται η άνευ όρων συνθηκολόγηση στην καρδιά του φασισμού στο Βερολίνο.

Η νίκη του Σοβιετικού λαού και των λαών της Ευρώπης στοίχισε πάνω από 40 εκατομμύρια ζωές· από αυτά τα 20 εκατομμύρια ήταν σοβιετικοί πολίτες. Η χώρα έχασε το 30% του εθνικού της πλούτου. Κύριος δημιουργός και αιμοδότης στο Μεγάλο πατριωτικό πόλεμο ήταν ο σοβιετικός λαός με με επικεφαλής τους κομμουνιστές.

Η Νίκη αυτή απέδειξε την ανωτερότητα της σοβιετικής στρατιωτικής επιστήμης και τέχνης, την ανωτερότητα της στρατηγικής καθοδήγησης, την ανωτερότητα του σοσιαλιστικού κοινωνικού συστήματος για το οποίο ο σοβιετικός λαός έκανε αυτές τις θυσίες την ανωτερότητα της σοβιετικής διπλωματίας που κατάφερε να μην επιτρέψει τη δημιουργία ενιαίου αντισοβιετικού μετώπου και

να κρατήσει την συμμαχία με τους Αγγλοαμερικανούς αδιάσπαστη μέχρι το τέλος του πολέμου.

Δυστυχώς στη Δύση λένε συχνά ότι τη ραχοκαλιά του φασισμού στο II παγκόσμιο πόλεμο δεν την έσπασαν οι μάχες κοντά στη Μόσχα, στο Στάλιγκραντ, στο Κούρσκ κ.α αλλά η Νίκη των Άγγλων στη Βόρεια στο Ελ. Αλαμείν στο οποίο στοίχισε στο Χίτλερ 55 χιλιάδες θύματα, ενώ μόνο στη μάχη του Σταλιγκραντ ο Χίτλερ και οι σύμμαχοί του έχασαν συνολικά πάνω από ενάμιση εκατομμύριο άνδρες.

Τελικά στην πολυβασανισμένη Ευρώπη ήρθε η λευτεριά και η πολυπόθητη ειρήνη. Από τότε οι λαοί της Ευρώπης γιορτάζουν την 9η του Μάη σαν τη μέρα της συντριβής της Χιτλερικής Γερμανίας και των συμμάχων της σαν μέρα σωτηρίας της ανθρωπότητας απ' τη φασιστική σκλαβιά. Σήμερα οι κρατούντες την Ευρώπη την έχουν μετονομάσει σε μέρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης· τι κοροϊδία. Αυτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης που μαζί με τους Αγγλοαμερικανούς και άλλους ΝΑΤΟϊκούς έχουν ξεπεράσει στα εγκλήματα κι αυτούς ακόμα Χιτλεροφασίστες. Φυσικά ο σκοπός τους είναι ξεκάθαρος. Να μην μάθουν οι νεότεροι από εμάς τι έγινε τότε.

Το μήνυμα της εποχής μας είναι ενιαίο μέτωπο αγώνα κατά των νεοφασιστών Αγγλοαμερικανών ΝΑΤΟ και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αραμπατζής Δημήτρης - Αντιστασιακός Συνταξιούχος - Μηχανικός - μηχανολόγος.

Αναμνήσεις
από τα μαθητικά
χρόνια
στο Γυμνάσιο
της Κόνιτσας
Α. ΠΟΛΙΤΗΣ

Το παλαιό “εν Κονίτση Γυμνάσιο” στεγάζονταν σ’ ένα αρχοντικό της Κόνιτσας λίγο πιο κάτω από την εκκλησία του Αγίου Νικολάου - Μητροπολιτικός ναός τότε και σε μικρή απόσταση από το 1ο Δημοτικό σχολείο.

Ο Προαύλιος χώρος ήταν μικρός και μόλις επαρκούσε για της προσευχής την πρωϊνή συγκέντρωση. Στην εξώπορτα με ωραία γράμματα διάβαζε ο περαστικός: “Γυμνάσιο εν Κονίτση”. Τίνος ήταν η έμπνευση και χρησιμοποιήθηκε η δοτική τοπική και όχι όπως τουλάχιστον προφορικά το λέγαμε σε γενική “Γυμνάσιο Κονίτσης” μου έμεινε από τότε αναπάντητο ερώτημα.

Στο ισόγειο υπήρχε μεγάλη σάλα και εκεί κάναμε γυμναστική, όταν ο καιρός δεν επέτρεπε στην υπαίθρια αυλή. Επιστάτη δεν είχαμε. Και ο σύλλογος των διδασκόντων μετριούνταν στα δάχτυλα του ενός χεριού. Μόνο για τα βασικά

μαθήματα, τα πρωτεύοντα, όπως λέγαμε τότε, υπήρχαν καθηγητές. Και καθηγητές, μόνο άντρες.

Καθηγήτρια εκείνα τα χρόνια δεν έφθασε στο ακριτικό Γυμνάσιό μας.

Στο ισόγειο υπήρχαν κάποιες αίθουσες διδασκαλίας και μια εσωτερική σκάλα οδηγούσε στον κύριο λειτουργικό χώρο του Γυμνασίου. Μόλις ανεβαίναμε, αριστερά το Γραφείο των καθηγητών και στο βάθος απλώνονταν ένας μεγάλος και πλατύς διάδρομος. Από τη μια και την άλλη μεριά του διαδρόμου οι αίθουσες διδασκαλίας φωτεινές και ευρύχωρες. Στο διάδρομο, όταν ο καιρός δεν ήταν καλός, γινόταν η προσευχή και ο έλεγχος από τον μακαρίτη Γυμνασιάρχη μας, ιδίως στις μεγάλες τάξεις, για να εντοπιστούν οι ακούρευτοι και να οδηγηθούν αμέσως στον κουρέα.

Τα βιβλία και τα τετράδια τα κρατούσαμε στα χέρια και όταν ήταν να γράψουμε έκθεση κρατούσαμε το μελανοδοχείο και την πένα.

- Τα έπιπλα των αιθουσών ήταν η έδρα του διδάσκοντα, υπερυψωμένη δίπλα από τον πίνακα - η μεγάλη εικόνα του Παντεπόπτη Χριστού και τα θρανία των μαθητών βαριά και ασήκωτα. Διθέσια, με ευρύχωρη επιφάνεια ολίγον πλαγιαστί - και συρτάρι από κάτω επίσης ευρύχωρο και κατάλληλο να κρύβουμε τις μεταφράσεις των κειμένων και των λατινικών, που είχαν αρχίσει ήδη να κυκλοφορούν κάπου-κάπου. “Τυφλοσούρτες” τις αποκαλούσε ο Γυμνασιάρχης μας μα εμείς νιώθαμε την ηδονή της παρανομίας μεγάλη,

όταν τύχαινε και ξέπεφτε στα χέρια μας κάποια μετάφραση.

- Σχεδόν έπαιρνε τη μορφή συνωμοσίας η συγκέντρωση δυο-τριών συμμαθητών στο σπίτι εκείνου που είχε μετάφραση ή τη λύση των προβλημάτων της Άλγεβρας και της Γεωμετρίας.

Με τα σημερινά μέτρα κρινόμενη αυτή η συμπεριφορά φαίνεται αδικαιολόγητη αλλά κάθε τι πρέπει να κρίνεται με τα κριτήρια της εποχής του.

Και η μέθοδος της διδασκαλίας, εύκολα μπορεί κανείς να το συμπεράνει, ήταν άκρως αυταρχική.

Ο διάλογος ήταν σπάνιος ή παντελώς έλλειπε στη τάξη. Κυρίαρχο συναίσθημα μέσα στην τάξη δεν ήταν η συνεργασία αλλά η υπακοή και η πειθαρχία.

Και ο σεβασμός ασφαλώς στις γενικά αποδεκτές αξίες της ζωής.

Δεν μπορώ παρά να παραδεχθώ ότι ωφελημένοι βγήκαμε από αυτόν τον τρόπο αγωγής και η ανάμνησή μου στους καθηγητές μου είναι γεμάτη από ευγνωμοσύνη. Ωστόσο, επειδή στη μεταπολεμική περίοδο, πολλά άλλαξαν, άλλαξε και η κριτική στη παλαιά μέθοδο αγωγής. Έγινε αντιαυταρχική και το κλίμα στις αίθουσες διδασκαλίας πολύ διαφορετικό. Με τη μεταρρύθμιση του 1976 τα αρχαία κείμενα άρχισαν να διδάσκονται επίσημα από μετάφραση.

Διδάσκοντες και διασκόμμενοι έτσι γνώρισαν τον πλούτο των ιδεών του αρχαίου κειμένου. Γιατί πράγματι στο “εν Κονίτση Γυμνάσιο” δεν είχαμε γνωρίσει από κοντά το περιεχόμενο των έργων ούτε του Πλάτωνα και των τραγικών ού-

τε ασφαλώς τον επιτάφιο του Περικλή του Θουκυδίδη.

Παλεύαμε να μάθουμε τα είδη των υποθετικών λόγων και τις εξαιρέσεις των γραμματικών κανόνων ωσάν αυτά να ήταν ο σκοπός και όχι το μέσον για την επίτευξη του σκοπού. Κρίμα στ’ αλήθεια γιατί κοπούσαμε την πέτσα και όχι το ίδιο το ψητό.

Αλλ’ όμως με τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις δόθηκαν απλόχερα και όχι με φειδώ νέα προγράμματα ελκυστικά και ευχάριστα στους μαθητές και φθάσαμε στο εκ διαμέτρου αντίθετο αποτέλεσμα. Λησμονήθηκε η χρυσή τομή, το μέτρο των αρχαίων.

Με παρέσυραν οι σκέψεις μου μακριά απ’ εκεί που ξεκίνησα, από τις αναμνήσεις μου, της μαθητικής ζωής στο Γυμνάσιο της Κόνιτσας.

Ας μη νομισθεί όμως ότι με εκείνο το σύστημα, το αυστηρό, μας έλειπε το χιούμορ. Απεναντίας. Θυμάμαι στην ογδόη δη τάξη στο μάθημα της λογικής το φοβόμασταν όλοι. Ίσως έφταιγε και το βιβλίο. Που να το καταλάβουμε το “βάθος και το πλάτος των ευνοιών” “Πάσαι αι ημιδιάμετροι είναι ακτίνες και πάσαι αι ακτίνες είναι ημιδιάμετροι”.

Συμφωνούσαμε όλοι.

Όταν όμως διαφωνούσαμε στο 2ο παράδειγμα που έλεγε:

Όλα τα τετράγωνα είναι τετράπλευρα
όλα τα τετράπλευρα είναι τετράγωνα; είναι, φώναζαν από τα τελευταία θρανία και αναστατώνονταν η τάξη και δεν ηρεμούσε με τίποτε.

Αλλ’ αυτό που μου έμεινε αλησμόνητο.

Όταν πίπτει χιών κάνει κρύο.
σήμερα κάνει κρύο.

Άρα σήμερα πίπτει χιών

“πίπτει-πίπτει φώναζαν οι μισοί και ό-
ταν κατεβαίναμε τη σκάλα βιαζόμασταν
να φύγουμε γιατί χιών δεν έπιπε, αλλά
ήταν σίγουρο ότι θα έπιπταν σφαλιάρες
στον κουρεμένο σβέρκο μας.

Αλησμόνητες στιγμές στο Γυμνάσιο.
Δεν γνωρίζαμε τότε ούτε τις καταλήψεις
ούτε τις μαθητικές κοινότητες. Γνωρίζα-
με μόνο ποιό ήταν το χρέος μας και μ’
αυτό μεγαλώνοντας πετύχαμε όσο ήταν
μπορετό τους στόχους μας.

Και κάθε φορά, που περνάμε από το
παλαιό αρχοντικό της πάνω Κόνιτσας,
από το “εν Κονίτση Γυμνάσιον” νιώ-
θουμε τη βαθιά συγκίνηση που φέρνει
η αναπόληση των περασμένων.

Και μαζί με τη συγκίνηση και την ευγω-
μοσύνη στους καλούς μας καθηγητές που
μερικοί έφυγαν ήδη από το μάταιο τούτο
κόσμο. Εκείνοι πρόσφεραν πολλά σε μια
δύσκολη εποχή που πολλοί μαθητές τους
ήταν πρόσφυγες στην Κόνιτσα, που ζού-
σαν τη φρίκη του εμφυλίου πολέμου.

- Αλλ’ αυτά ανήκουν στο παλαιό πα-
ρελθόν.

- Σήμερα στο ωραιότατο κτίριο του Γυ-
μνασίου με τους άνετους χώρους διδα-
σκαλίας με τα νέα προγράμματα και νέες
μεθόδους εκπαίδευσης η ζωή και οι σχέ-
σεις διδασκόντων και μαθητών τίποτε δε
θυμίζει από τα δικά μας τα χρόνια.

Αλλοίμονο και αν μας θύμιζε. Η ζωή
αισιόδοξα προχωρεί μπροστά και να θυ-
μήθηκα λίγο εκείνα τα χρόνια άθελά μου

ξαναθυμήθηκα καθώς οι τηλεοράσεις πα-
ρόμοιες με εκείνες του εμφυλίου πολέ-
μου σκηνές γεμίζουν τις οθόνες τους.

Ίσως και πιο φρικιαστικές καθώς τα
πολεμικά μέσα έγιναν περισσότερο α-
ποτελεσματικά.

Όταν τελείωνε το 1ο ήμισυ του αιώ-
να, που έφθασε ήδη στο τέλος του, μα-
θητές στο Γυμνάσιο της Κόνιτσας, πρό-
σφυγες οι περισσότεροι από τον εμφύ-
λιο πόλεμο, κάναμε μάθημα στην εκ-
κλησία του Αγίου Νικολάου.

Και τώρα προ των πυλών του 21ου αι-
ώνα χιλιάδες πρόσφυγες αναζητούν αν-
θρωπιστική βοήθεια.

Αλλά τα ανθρωπιστικά γράμματα, τις
ανθρωπιστικές σπουδές δεν τις διδάχτη-
καν οι δυνατοί της γης;

Γιατί τόση αναληψία; “Ως χαρίεν ο
άνθρωπος όταν άνθρωπος η” διαλάλη-
σε ο Σοφοκλής 4ο αι. π.Χ.

“Πόσο χαριτωμένο πράγμα είναι ο
άνθρωπος όταν άνθρωπος είναι”.

Δεν μπορεί παρά αυτό το ανθρωπιστι-
κό πνεύμα που διάχυτο συναντάται στις
σελίδες των κλασικών κειμένων και των
φιλοσόφων και των ποιητών τελικά να
επικρατήσει και με την ανατολή του νέ-
ου αιώνα η ανθρωπότητα να μη γνωρί-
σει πλέον άλλους πολέμους.

Αν είναι θέμα παιδείας που ασφαλώς
είναι ας στραφούμε περισσότερο στα αν-
θρωπιστικά γράμματα, όπως τα διδαχτή-
καμε οι παλαιές γενιές σε αθόρυβα πνευ-
ματικά εργαστήρια, όπως στο εν Κονίτση
Γυμνάσιο, εκείνα τα χρόνια, που τόσο νο-
σταλγικά φέρνουμε στηθύμησή μας.

Η ΒΟΤΑΝΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

(Συνέχεια φυτοκαταλόγου από το προηγούμενο)

ΤΟΥ ΘΕΟΔ. ΧΗΤΟΥ, ΓΕΩΠΟΝΟΥ

Caryophyllaceae

- Arenaria serpyllifolia* L. (Μπουραζάνι)
Cerastium banaticum (Rochel) Heuffel
 Subsp. *speciosum* (Boiss.) Jalas (Στόμιο)
Cerastium brachypetalum Pers.
 Subsp. *roeseri* (Boiss. & Heldr.) Nyman (Μπουραζάνι)
Dianthus cruentus Griseb. (Κάμενικ)
Dianthus deltoides L.
 Subsp. *degenii* (Bald.) Strid (Κάμενικ)
Dianthus pinifolius Sibth. & Sm.
 Subsp. *lilacinus* (Boiss. & Heldr.) Wettst. (Αμάραντος, Δίστρατο)
Dianthus sylvestris Wulfen (Αμάραντος, Στόμιο, Σουσνίτσα, Δίστρατο)
Dianthus viscidus Bory & Chaub. (Μπουραζάνι)
Lychnis coronaria (L.) Desr. (Μπουραζάνι)
Minuartia hybrida (Vill.) Schischkin (Μπουραζάνι)
Minuartia verna (L.) Hiern
 Subsp. *collina* (Neilr.) Domin (Στόμιο)
Myosoton aquaticum (L.) Moench (Μπουραζάνι)
Petrorhagia illyrica (L.) Ball & Heywood (Αμάραντος)
Petrorhagia prolifera (L.) Ball & Heywood (Δίστρατο)
Petrorhagia saxifraga (L.) Link (Αμάραντος, Βίγλα, Στόμιο)
Saponaria calabrica Guss. (Μπουραζάνι)
Saponaria glutinosa Bieb. (Στόμιο)
Saponaria intermedia Simmler (Άρματα, Δίστρατο)
Saponaria officinalis L. (Κλειδωνιά)
Silene conica L. (Στόμιο, Αη Λιάς Κόνιτσας)
Silene graeca Boiss. & Spruner (Μπουραζάνι)
Silene italica (L.) Pers. (Μπουραζάνι, Σουσνίτσα)
Silene latifolia Poiret (Αμάραντος, Στόμιο)
Silene paradoxa L. (Κάμενικ, Δίστρατο)
Silene radicata Boiss. & Heldr. (Άρματα, Σουσνίτσα, Αμάραντος)
Silene schwarzenbergeri Halacsy (Δίστρατο)
Silene ungeri Fenzl (Μπουραζάνι)
Silene veridiflora L. (Στόμιο)
Silene vulgaris (Moench) Garcke
 Subsp. *commutata* (Guss.) Hayek (Κάμενικ, Μπουραζάνι, Στόμιο)
 Subsp. *vulgaris* (Μπουραζάνι)
Stellaria cupaniana (Jordan & Fourr) Beguint (Μπουραζάνι)

Celastraceae

- Euonymus europaeus* L. (Μπουραζάνι)
Euonymus latifolius (L.) Miller (Σουσνίτσα)

Chenopodiaceae

- Beta vulgaris L. (Δίσπρατο)
Chenopodium bonus-henricus L. (Κάμενικ)
Chenopodium botrys L. (Κλειδωνιά, Δίσπρατο)
Chenopodium rubrum L. (Κάμενικ)

Cichoriaceae

- Cephalorrhynchus tuberosus (Steven) Sch. (Μπουραζάνι)
Crepis foetida L. Subsp. foetida (Μπουραζάνι)
 Subsp. foetida (Μπουραζάνι)
Crepis foetida Subsp. rhoeadifolia (Bieb). Celak (Αμάραντος, Πάδες)
Crepis sancta (L.) Babcak (Μπουραζάνι)
Crepis setosa Haller f. (Αμάραντος)
Crepis turcica Degen & Bald. (Ελεύθερο, Άρματα)
Hieracium echioides Lumn. (Σουσνίτσα)
Hieracium hoppeanum Schultes
 Subsp. testimoniale Naegeli (Πάδες)
Hieracium murorum L. (Σουσνίτσα)
Hieracium pannosum Boiss. (Σουσνίτσα)
Hieracium piloselloides Vill. (Αμάραντος)
Lactuca saligna L. (Αμάραντος, Δίσπρατο)
Lactuca serriola L. (Αμάραντος)
Lactuca virosa L. (Μπουραζάνι)
Lapsana communis L.
 Subsp. adenophora (Boiss). Rech. fil. (Σουσνίτσα)
Leontodon cichoraceus (Ten.) Sanguinetti (Μπουραζάνι)
Leontodon crispus Vill. (Αμάραντος, Στόμιο)
Leontodon hispidus L. (Κάμενικ)
Mycelis muralis (L.) Dumort. (Στόμιο, Κόνιτσα)
Picris hieracioides L. (Κλειδωνιά, Δίσπρατο)
Prenanthes purpurea L. (Σουσνίτσα)
Rhagadiolus stellatus (L.) Gaertner (Μπουραζάνι)
Scorzonera doria Degen & Bald. (Κάμενικ, Αμάραντος)
Sonchus arvensis L.
 Subsp. uliginosus (Bied.) Nyman (Κάμενικ, Αμάραντος)
Tragopogon crosifolius L.
 Subsp. samaritani (Heldr. & Sart.) B. K. Rich. (Αμάραντος, Μπουραζάνι)

Cistaceae

- Cistus incanus L.
 Subsp. creticus (L.) Heywood (Μπουραζάνι)
Fumana bonapartei Maire & Petitmengin (Άρματα)
Helianthemum nitidum Clementi (Βασιλίτσα)
Helianthemum nummularium (L.) Miller (Μόλιστα, Μπουραζάνι, Βίγλα)
Helianthemum salicifolium (L.) Miller (Μπουραζάνι)

Convolvulaceae

- Calystegia silvatica (Kit.) Griseb. (Στόμιο)

Cornaceae

- Cornus mas L. (Μπουραζάνι)
Cornus sanguinea L. (Μόλιστα)

Corylaceae

- Carpinus betulus L. (Μπουραζάνι)
Carpinus orientalis Miller (Μπουραζάνι, Στόμιο)
Corylus avellana L. (Φούρκα, Αμάραντος, Στόμιο, Μπουραζάνι)
Corylus colurna L. (Κάμενικ)
Ostrya carpinifolia Scop. (Φούρκα, Λαγκάδα, Μπουραζάνι, Στόμιο)

Crassulaceae

- Sedum acre L. (Αμάραντος, Αρίστη, Πάδες)
Sedum album L. (Κάμενικ, Αμάραντος, Στόμιο, Ελεύθερο)
Sedum amplexicaule DC.
 Subsp. tenuifolium (Sm.) Greuter (Σουσνίτσα)
Sedum ceraea L. (Εξοχή, Στόμιο)
Sedum ochroleucum Chaix (Δίστρατο)
Sedum urvillei DC. (Αμάραντος)
Umbilicus erectus DC. (Αμάραντος)

Cruciferae

- Aethionema saxatile (L.) R. Br.
 Subsp. oreophilum I.A. Andersson et. al. (Άμάραντος, Μπουραζάνι, Στόμιο)
Alyssoides utriculata (L.) Medicus (Στόμιο)
Alyssum chalcidicum Janka (Πάδες, Άρματα)
Alyssum heldreichii Hausskn. (Δίστρατο)
Alyssum minus (L.) Roth

Subsp. strigosum (Banks & Solander) Stoj. (Μπουραζάνι)

Alyssum montanum L. (Μπουραζάνι, Βίγλα)

Abaris alpina L.

Subsp. caucasica (Willd.) Briq. (Σουσνίτσα)

Arabis sagittata (Bertol.) DC. (Μπουραζάνι)

Arabis turrita L. (Στόμιο)

Arabis verna (L.) R. Br. (Μπουραζάνι)

Aubrieta gracilis Sprun.

Subsp. scardica (Wettst.) Phitos (Στόμιο)

Aurinia corymbosa Griseb. (Κάμενικ)

Barbarea bracteosa Guss. (Φούρκα)

Bunias erucago L. (Μπουραζάνι)

Capsella bursa-pastoris (L.) Medicus (Μπουραζάνι)

Cardamine bulbifera (L.) Crantz (Κάμενικ)

Cardamine glauca Sprengel (Αμάραντος)

Cardamine graeca L. (Μπουραζάνι, Στόμιο)

Cardamine hirsuta L. (Μπουραζάνι)

Cardamine raphanifolia Pouret

Subsp. barbaraoides (Hal.) Strid (Κάμενικ)

Cardaria draba (L.) Desv. (Μπουραζάνι)

Draba muralis L. (Μπουραζάνι)

Erysimum cuspidatum (Bied.) DC. (Στόμιο)

Erysimum pusillum Bory & Chaub.

Subsp. cephalonicum (Pol.) P.W. Ball (Βίγλα, Σουσνίτσα)

Hesperis dinarica G. Beck (Κάμενικ)

Iberis sempervirens L. (Βασιλίτσα)

Iberis umbellata L. (Στόμιο, Σουσνίτσα)

Isatis tinctoria L. (Δίστρατο)

Malcolmia orsiniana (Ten.) Ten.

Subsp. angustifolia (Boiss & Oroph.) A.L. Stork (Κάμενικ, Στόμιο)

Matthiola fruticulosa (L.) Maire et Petitmengin

Subsp. valesiaca (Gay) P.W. Ball (Στόμιο)

Thlaspi perfoliatum L. (Μπουραζάνι)

Thlaspi tymphaeum Hausskn. (Κάμενικ)

(συνεχίζεται)

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΑ ΧΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΙΝΗ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ

Του ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΗ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Φεύγουμε από τη Δήλα και κατευθυνόμαστε προς το χωριό Προκόπι, στα τούρκικα Ουργκούπ, για να διανυκτερεύσουμε. Το Προκόπι είναι μια αρκετά μεγάλη κωμόπολη, τουριστικά ανεπτυγμένη, με ξενοδοχειακές μονάδες και βρίσκεται στο κέντρο της Καππαδοκίας. Χαρακτηριστικό της γύρω περιοχής είναι οι λόφοι από ελαφρόπετρα.

Οι λόφοι αυτοί είναι στο εσωτερικό τους λαξευμένοι και αποτελούσαν πριν το ξεριζωμό εκκλησίες και μοναστήρια, όπου διέμεναν μοναχοί.

Οι εσωτερικοί τοίχοι των εκκλησιών και των κελιών των μοναχών ήταν διακοσμημένοι με αγιογραφίες. Μόλις έ-

φυγαν οι Χριστιανοί από την περιοχή οι Τούρκοι κάλυψαν με ασβέστη όλες τις αγιογραφίες αυτές. Αργότερα, δηλ. τα τελευταία χρόνια, συνειδητοποίησαν την τουριστική αξία των κελιών και των εκκλησιών αυτών και άρχισαν τη συντήρηση και επανεμφάνιση των αγιογραφιών.

Ακόμη μέσα στις σπηλιές αυτές λειτουργούν σήμερα ξενοδοχεία και μαγαζιά. Κάποιος κάτοικος του Προκοπίου μας αναφέρει ότι μέσα στο σπίτι του σώζονται αγιογραφίες, πράγμα που σημαίνει ότι ίσως το σπίτι αυτό αποτελούσε κάποτε χριστιανική εκκλησία.

Χαρακτηριστικά όλα τα παραπάνω της ελληνικής και χριστιανικής παρουσίας στο τόπο εκείνο.

Αξιοζήλευτα ήταν και τα χειροποίητα χαλιά που πουλούσανπραματευτάδες στο Προκόπι. Αρκετοί αγόρασαν κάτι για να θυμούνται το πέρασμά τους από το Προκόπι.

Ξημερώνοντας η 3 Σεπτεμβρίου 1997 ξεκινήσαμε για την Καισάρεια, την πόλη του Αγίου Βασιλείου και ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα της

ΚΩΡΑΜΑ - Εκκλησίες λαξευτές μέσα στα βράχια

χριστιανοσύνης στην Καππαδοκία. Η Καισάρεια βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Αργαίου και έχει έως 65.000 κατοίκους. Ονομάσθηκε Καισάρεια από τότε που η Καππαδοκία έγινε ρωμαϊκή επαρχία (17 μ.Χ.). Πρώτα ονομαζόταν Μάζακα και κατόπι Ευσέβεια.

Μεγάλη ακμή σημείωσε κατά την ρωμαϊκή περίοδο, όπου ο πληθυσμός της ξεπέρασε τις 400.000 κατ. (260 μ.Χ.). Η γεωγραφική της θέση εκτιμήθηκε τόσο από τους Ρωμαίους όσο και από τους Βυζαντινούς αυτοκράτορες, γιατί ήταν κτισμένη πάνω στη διασταύρωση των δρόμων που οδηγούσαν στο Βόσπορο, στο Αιγαίο, στην Αρμενία και στη Μεσοποταμία. Κατά τους χρόνους του Βυζαντίου η μητρόπολή της ερχόταν πρώτη στη σειρά απ' όλες τις άλλες μητροπόλεις του Πατριαρχείου Κων/πολης κι ανέδειξε σπουδαίους επισκόπους. Ανάμεσά τους ο αξιολογότερος είναι ο Μ. Βασίλειος. Ως το 1922 κατοικούσαν στην Καισάρεια πολλοί Έλληνες, που έφυγαν μετά τη μικρασιατική καταστροφή.

Ο Μ. Βασίλειος είχε ευρύτερη μόρφωση. Ασχολήθηκε με τη φιλοσοφία, την ελληνική φιλολογία, την ιατρική, φυσική, γεωμετρία, τα μαθηματικά και την αστρονομία. Σπούδασε στην πατρίδα του, στο Βυζάντιο, και στην Αθήνα. Ξαναγύρισε στην Καισάρεια και δικηγορούσε. Παράλληλα δίδασκε και σε σχολή ρητορικής, που ίδρυσε ο ίδιος. Στην Καισάρεια δεν έμεινε πολύ. Πήρε μαζί του τον Γρηγόριο Ναζιανζηνό, στε-

νό του φίλο, και πήγαν στον Πόντο, για να μελετήσουν τον ασκητικό βίο. Εκεί έζησε σαν μοναχός πέντε χρόνια. Όταν γύρισε, έγινε πρεσβύτερος και αργότερα επίσκοπος Καισάρειας (370). Από τότε αρχίζει η πλούσια, η γεμάτη αυτοπάρνηση και θερμή πίστη, χριστιανική και φιλανθρωπική δράση του. Πρώτα ενδιαφέρθηκε ν' ανακουφίσει τους φτωχούς, να παρηγορήσει τους δυστυχισμένους, να προστατέψει χήρες και ορφανά. Μοίραζε όλα του τα χρήματα και φρόντιζε να χτιστούν νοσοκομεία, πτωχοκομεία, ορφανοτροφεία και γηροκομεία. Τα κηρύγματα του συγκέντρωναν χιλιάδες πιστούς. Έγραψε έργα παιδαγωγικά, δογματικά, ασκητικά. Ο ίδιος έγραψε και την λειτουργία που φέρνει τ' όνομά του. Πέθανε σε ηλικία 50 χρόνων. Τόσοι πολλοί πήγαν στην κηδεία του, ώστε μερικοί πέθαναν από ασφυξία.

Όλοι πλέον σφυγμένοι και ανυπόμονοι περιμέναμε την ώρα που θα φτάναμε στο χωριό των παππούδων μας, το ΜΙΣΤΙ. Ο κάμπος έμοιαζε ατέλειωτος. Το βλέμμα μας παρατηρούσε τα πάντα με περιέργεια και ανυπομονησία.

Τελικά φτάνουμε σε μια διασταύρωση και βλέπουμε μια πινακίδα που έγραφε "ΚΟΝΑΚΛΟΥ". Έτσι λέγεται πλέον το ΜΙΣΤΙ.

Γύρω μας ο κάμπος φαινόταν απέραντος. Βλέπουμε τα πρώτα σπίτια του χωριού. Η περιέργεια και η αγωνία μας κορυφώθηκε. Σηκωθήκαμε όλοι από τα καθίσματα του λεωφορείου και κοι-

τούσαμε να δούμε κάτι από το χωριό.

Το λεωφορείο σταμάτησε μπροστά στο πιο ψηλό κτίριο του χωριού, την εκκλησία του ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. Κατεβήκαμε γρήγορα - γρήγορα από το λεωφορείο. Μείναμε άφωνοι μπροστά στο μεγαλείο της τεράστιας αυτής εκκλησίας. Ξεχυθήκαμε στο προαύλιο του ναού και στους γύρω χώρους και έμοιαζαν να την αγκαλιάζαμε όλοι γύρω-γύρω. Αποθανατίζομε το ναό με φωτογραφίες και βιντεοσκοπήσεις. Περιμέναμε με ανυπομονησία να φέρει κάποιος το κλειδί της πόρτας για να μπορέσουμε να μπούμε στο εσωτερικό της εκκλησίας. Ο Άγιος Βασίλειος είναι μια εκκλησία τεράστια και επιβλητική. Είναι χτισμένη με πέτρα και στην είσοδό της ξεχώριζαν οι μεγάλες καμάρες. Πιο ψηλά υπάρχει ένα σκαλιστό σχήμα, ο δικέφαλος αετός. Επίσης υπάρχει μια πινακίδα με αναγραφόμενο το έτος 1840, έτος κατά το οποίο τελείωσε το χτίσιμό της. Παλιότερα υπήρχε στα δεξιά του ιερού το καμπαναριό. Τώρα όμως στο σημείο αυτό υπάρχει μόνο ένας σωρός από πέτρες. Όσο για την καμπάνα δεν ξέρει κανείς τι απέγινε.

Γύρω από το ναό υπήρχε ένας μεγάλος τοίχος χτισμένος με πέτρα. Σήμερα είναι μισογκρεμισμένος. Χρησίμευε πιθανόν σαν προστασία του ναού από ε-

πιδρομές και λεηλασίες. Στα αριστερά του ιερού, όπως μας είπαν οι ντόπιοι, υπάρχουν τάφοι όπου είχαν ταφεί μάλλον ιερείς και κάποιοι από τους τελευταίους κατοίκους Έλληνες του χωριού. Εκείνη τη στιγμή άρχισε να συζητιέται μεταξύ μας, γιατί έχτισαν στο ΜΙΣΤΙ μια τόσο μεγάλη εκκλησία. Ξεχώριζε απ' όλα τα κτίρια του χωριού. Ήταν τόσο μεγάλη όσο τη φανταζόμασταν και όπως μας την περιέγραφαν οι παππούδες μας. Εκτός από την κεντρική είσοδο υπήρχαν και άλλες μικρές είσοδοι. Στα πλάγια της εκκλησίας υπήρχαν παράθυρα τα οποία οι χωρικοί τα είχαν χτίσει με τσιμεντόλιθα. Πιο ψηλά ξεχώριζες τους δέκα τρούλους του ναού.

Επιτέλους ένας γέροντας έφερε το κλειδί για να μπορέσουμε να μπούμε στο εσωτερικό του ναού. Ακούστηκε το άνοιγμα της κλειδαριάς και το τρίξιμο της πόρτας καθώς άνοιγε. Σαν μικρά παιδιά ξεχυθήκαμε στο εσωτερικό του ναού. Το πάτωμα ήταν στρωμένο με με-

Η μεγαλοπρεπής εκκλησία του Αγίου Βασιλείου

γάλες πλάκες. Σε μερικά σημεία είχαν αφαιρεθεί οι πλάκες και φαινόταν το χώμα.

Μπαίνοντας αριστερά υπάρχουν σακιά με λιπάσματα. Χρησιμοποιούσαν την εκκλησία σαν κεντρική αποθήκη του χωριού.

Κοπούσαμε αριστερά και δεξιά γεμάτοι θαυμασμό. Διασώθηκαν ακόμη ευτυχώς αρκετές αγιογραφίες. Στο βάθος φαινόταν το ιερό και πάνω ψηλά η αγιογραφία του Παντοκράτορα.

Κάποιος από το χωριό μας είπε ότι άσπρισαν το εσωτερικό της εκκλησίας με ασβέστη και έτσι μπόρεσαν να διασωθούν οι αγιογραφίες αυτές.

Απ' την δεξιά πλευρά υπήρχε μια σκάλα που ανέβαινε στο Γυναικονίτη. Ανέβηκα με προσοχή τα σκαλοπάτια. Ο χώρος ήταν αρκετά μεγάλος. Εκτεινόταν από τη δεξιά μόνο πλευρά και πάνω από την κεντρική είσοδο. Η αριστερή πλευρά ήταν κενή με αρκετές αγιογραφίες στον τοίχο. Προχώρησα στο γυναικονίτη και άρχισα να βιντεοσκοπώ το χώρο. Ήταν όμως πολύ σκοτεινά. Τράβηξα μερικές πέτρες που κάλυπταν ένα παράθυρο και το φως του ήλιου μπήκε στην εκκλησία. Το φως έπεσε και φώτισε τις αγιογραφίες.

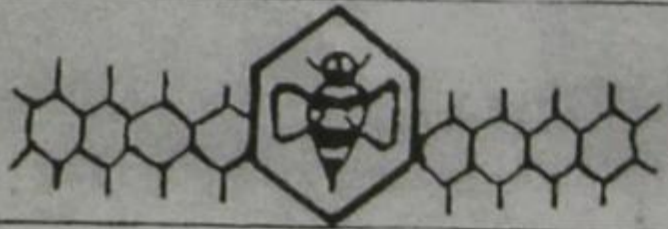
Μετά την περιήγησή μας μέσα στο ναό αυθόρμητα όλοι μαζί μπροστά στο ιερό ψάλαμε για πρώτη φορά μετά από 76 χρόνια το απολυτίκιο του Αγ. Βασιλείου και το Υπερμάχω.

Τα δάκρυα κύλησαν στο πρόσωπό μας και ρίγη συγκίνησης μας κυρίευσαν. Οι στιγμές αυτές θα μείνουν για πάντα χαραγμένες στο νου μας. Οι χωρικοί μας κοπούσαν περίεργα και έμειναν άφωνοι. Πήραμε μαζί μας λίγο χώμα από το ιερό και μια πέτρα, ενθύμιο του προσκυνήματός μας στον Αγ. Βασίλειο.

Ο χρόνος κυλούσε και όλοι ξεχυθήκαμε βιαστικά στο χωριό για αναζήτηση ο καθένας των σπιτιών των παππούδων μας, των γιαγιάδων και των υπολοίπων συγγενών μας.

Έτσι μια μικρή ομάδα ξεκινήσαμε για την περιήγηση του χωριού. Κατευθυνθήκαμε προς τα δεξιά της εκκλησίας. Εκεί υπήρχαν κάποιες είσοδοι, που οδηγούσαν σε μεγάλα υπόγεια δωμάτια. Χαρακτηριστικό και πάλι ήταν οι καμάρες. Στο πάτωμα ξεχώριζες το "Του-ντούρ", μέρος σκαμμένο στο έδαφος, όπου έβάζαν φωτιά για μαγείρεμα και για ζεστασιά.

(συνεχίζεται)

ΑΝΘΟΜΕΛΟ	ΓΡΑΜΜΟΥ
ΓΥΡΗ	ΒΑΣΙΝΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ
	
ΖΑΡΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ	
ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ	0655 29089
	0665 27597

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "Το Γεφύρι" Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκινγκ κλπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αιού στην Κόνιτσα. Τηλ. 0655-23780

Την Άνοιξη του 1937 είχα αποφασίσει, με την έγκριση του πατέρα, να πάω με τους χτίστα στα οχυρά του Μεταξά στη Μακεδονία, έπρεπε κάτι να προσφέρω κι εγώ στο σπίτι.

Όμως η τύχη δεν ήταν να γίνω χτίστης. Μια Κυριακή στην Εκκλησιά μου είπε ο Ανδρέας Παπαχρήστος ότι στην Αναγνωστοπούλειο Γεωργική Σχολή Κονίτσας, ζητούσαν ένα παιδί για χειριστή ενός ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους, που είχαν για τις ανάγκες της Σχολής, (πολλά χρωστάω στον Ανδρέα).

Την άλλη μέρα πήγα μαζί με τον Ανδρέα, με γνώριζε με τον Σαμψών, τον μάστορά μου, μου είπε ότι με χρειάζονταν και αν μου άρεσε αυτή η εργασία. Του είπα ότι μου αρέσει και μπορώ αμέσως να πιάσω δουλειά. Πίστευα πως βρήκα το δρόμο μου. Με παρουσίασε στον διευθυντή Γεωργιάδη. Συμφωνήσαμε να μου δίνουν 500 δραχμές το μήνα μισθό φαγητό και ύπνο στη σχολή. Το ίδιο βράδυ γύρισα στο χωριό, είπα τα νέα στη μάνα και χάρηκε η καμμένη, μου ετοίμασε τα ρούχα μου και το πρωί πήγα στη Σχολή κανονικά. Μου έδωσαν δωμάτιο μαζί με έναν άλλο εργάτη.

Αλλά ας πω λίγα λόγια για την σχολή. Την γεωργική σχολή την χρηματοδοτού-

Περικοπές
από το
βιβλίο μου
"Ιστορίες
από τη
ζωή μου"

Γ. ΖΗΜΟΥΡΑΣ

συνέχεια από το προηγούμενο)

σε ένας πατριώτης Αναγνωστοπούλος το όνομά του, γι αυτό και η Σχολή πήρε το όνομα "Αναγνωστοπούλειος". Προορισμός της σχολής ήταν να έχει μαθητές παιδιά αγροτών που να έχουν πάνω από 50 στρέμματα χωράφια, με τρία χρόνια φοίτηση. Η Σχολή είχε στον κάμπο 100 στρέμματα χωράφια, έτσι που οι μαθητές να εφαρμόζουν τη

θεωρία στην πράξη. Είχαν και ζώα, αγελάδες, γουρούνια, κότες, κασίκες και πρόβατα, όλα σε εκλεκτές ράτσες. Επίσης είχαν τυροκομείο. Με λίγα λόγια όλα ήταν για τότε, τελευταία τεχνολογία.

Ο Σαμψών και ο Μιχάκ ήταν προσφυγάκια από την Αρμενία, που από τις σφαγές του Τούρκων είχαν μείνει ορφανά και με την καταστροφή της Μικρασίας, ήρθαν στην Ελλάδα και τα έβαλαν σε ορφανοτροφείο στην Κέρκυρα. Εκεί ο Σαμψών έγινε σιδηρουργός και ο Μισάκ επιπλοποιός και οδηγός αυτοκινήτου. Έτσι βρέθηκαν στη Σχολή και εγώ βρήκα τον Σαμψών μάστορα του σιδηρουργείου και μηχανοστασίου.

Είχαν μία ντιζελομηχανή, (πρώτη που ήρθε στην Ήπειρο), την είχε κάποιος Ράδος στα Γιάννενα και από εκεί την πήρε η Σχολή. Ήταν πρωτόγονες εγκαταστάσεις με ιμάντες επικίνδυνους. Εκεί λοιπόν άρχισα την καριέρα μου. Ο Σαμψών πολλά χρόνια έκανε τον χειρι-

στή της μηχανής, αλλά όταν παντρεύτηκε βάλανε άλλους· ένας από αυτούς ήμουν κι εγώ.

Πήγαμε με το Σαμψών στη μηχανή, ο Σαμψών μιλούσε πολλή άσχημα Ελληνικά, τα ανακάτευε με Αρμένικα και γι' αυτό δυσκόλευε πιο πολύ την εκπαίδευση. Μου έδειξε πως να βάζω μπρος την μηχανή. Πρώτα τη ζεσταίναμε με καμινέτο και όταν ζεσταινόταν ικανοποιητικά γυρίζαμε ένα τεράστιο Βολάντ, (Ρόδα) και αν ήταν όλα εντάξει έπαιρνε εμπρός. Μετά 'εν κινήσει" βάζαμε τον ιμάντα που γύριζε την γεννήτρια. Κατ' αυτόν τον τρόπο τροφοδοτούσαμε με ηλεκτρικό ρεύμα τη Σχολή.

Με εκπαιδευτή τον Σαμψών κάναμε μαζί βάρδια δυο μέρες. Την τρίτη βραδιά έμεινα μόνος μου. Έβαλα εμπρός την μηχανή, όπως κάθε βράδυ και όλα πήγαν εντάξει. Την άλλη βραδιά όμως κατά τις 10 άκουσα ένα παράξενο κτύπο, σταμάτησα τη μηχανή, όπως με είχε συμβουλέψει ο Σαμψών και παρατήρησα ότι το Βολάντ είχε αρχίσει να φεύγει από τη θέση του. Ήρθε ο υποδιευθυντής, το είδε και μου είπε να το αφήσω για αύριο που θα ερχόταν ο Σαμψών να το βάλουμε στη θέση του. Όταν πάθαινε ζημιά η μηχανή ο Φουλίνας άναβε σε διάφορα σημεία λάμπες "Λουξ", (ο Φουλίνας εργάζονταν ως καθαριστής στην Σχολή).

Την άλλη μέρα ήρθε ο Σαμψών και με μια βαριά έβαλε το βολάντ στη θέση του. Για άλλες δυο μέρες όλα πήγαν καλά. Την πέμπτη μέρα όμως είχα άλλη α-

νωμαλία. Σταμάτησε η μηχανή, επιστράτευσα τις γνώσεις μου, τίποτα, κάποιος μου είπε ότι ίσως βούλωσε το Μπεκ, πήγα να το βγάλω και έσπασα το σωληνάκι του πετρελαίου. Σκέφτηκα ότι τώρα θα με διώξουν αφού έκανα ζημιάκια υπολόγιζα πως με 5 μεροκάματα που είχα κάνει, ας τα κρατήσουν για να πληρωθεί η ζημιά και εγώ θα φύγω για τα οχυρά του Μεταξά. Το είπα στον Σαμψών ότι θα φύγω και εκείνος προσπάθησε να μου αλλάξει γνώμη λέγοντάς μου ότι αυτός θα με βοηθήσει σε όλες τις δυσκολίες. Τα ίδια μου είπε και ο Ανδρέας, αλλά εγώ ήθελα να φύγω. Τους υποσχέθηκα όμως ότι θα μείνω ώσπου να βρουν αντικαταστάτη.

Την άλλη μέρα ήταν Απόκριες, χάζεψα με τα καρναβάλια, είχαν άρματα, μασκαράδες, χορούς, που δεν τα είχα ξαναδεί και μου άρεσε. Την άλλη μέρα ήρθε ο Ανδρέας από το χωριό και μου έφερε ένα γράμμα από τη μάνα μου που με στόλιζε κανονικά. Μου έγραφε: "αν φύγεις θα χάσεις την μοναδική ευκαιρία της ζωής σου", και άλλα πολλά.

Αυτό ήταν. Κάθησα στη δουλειά και σε μερικούς μήνες ήμουν άσσος σε όλα. Με την ίδια μηχανη, βάζοντας άλλον ιμάντα, έκοβα ξύλα για την κουζίνα, επίσης ένα τριβείο έκοβε το καλαμπόκι για τα ζώα. Τις περισσότερες μέρες τα πρωϊνά βοηθούσα το Σαμψών στο σιδηρουργείο, εγώ φυσούσα με το φουσερό και όταν το σίδηρο κοκκίνιζε, βαρούσα με τη βαριά, έμαθα αρκετά πράγματα στα δυο χρόνια που έμεινα στη δουλειά

αυτή.

Ο Μισάκ ήταν οδηγός σε δυο αυτοκίνητα, ένα φορτηγό, για τις ανάγκες της Σχολής και στην κούρσα του διευθυντή.

Πήγαινα εθελοντικά και τον βοηθούσα, γιατί ήθελα να μάθω οδηγός. Ήταν όμως άλλοκοτος άνθρωπος. Μια μέρα με φώναξε να τον βοηθήσω, μου είπε να πέσω κάτω από το αυτοκίνητο.

Πρόθυμος εγώ, μου έδωσε ένα κλειδί και μου είπε: “Ξεβίδωσε αυτό το βίντα”. Εγώ αμέσως την ξεβίδωσα και βγάζοντας την χύθηκαν τα καμένα λάδια της μηχανής στο λαιμό μου· ώσπου να βγω από κάτω είχα γίνει αγνώριστος, σαν λαδωμένος ποντικός. Ο Μισάκ γελούσε ενώ εγώ έτρεχα στο μπάνιο.

Ήταν η πρώτη επαγγελματική λαχτάρα που έπαθα.

Το καλοκαίρι πήγαινα στο μαντρίκλι 1 χιλιόμετρο μακριά από τη Σχολή, με άλλη μηχανή ντίζελ, που γύριζε αντλία και ανέβαζε νερό σε μια δεξαμενή για το πότισμα των κήπων. Αυτή η δουλειά γινόταν συνήθως τις πρωινές ώρες.

Φίλους είχα το Γιάννη Φουλίνα και τον Χρήστο Κατή και οι δυο χωριανοί αλλά και άλλους υπαλλήλους που έρχονταν το βράδυ στη μηχανή και μου έκαναν συντροφιά. Είχα αγοράσει και ένα μαντολίνο από ένα μαθητή και κατά την διάρκεια της βάρδιας έκανα εξάσκηση. Έμαθα αρκετά τραγούδια και διασκεδάσαμε.

Οι μαθητές της Σχολής είχαν μεγάλη πειθαρσία, έξοδο είχαν κάθε Κυριακή το πρωί στην Εκκλησία στη γραμμή σαν

στρατιώτες και το απόγευμα δυο ώρες βόλτα στην πόλη. Ήταν όλοι από 16 ως 20 χρονών, πάνω στην τρελλή ηλικία. Πολλοί με έκαναν φίλο, έρχονταν και τραγουδούσαμε παρέα, ενώ μερικοί, επειδή τους πρόσφερα κρυψώνα στην αποθήκη για να καπνίζουν, εγώ τους φύλαγα τα τσιγάρα, με παρότρυναν και μένα να καπνίζω όσα ήθελα και έτσι έμαθα και το κάπνισμα.

Τον Οκτώβρη αυτής της χρονιάς, στο Παζάρι, ήταν ένας περιοδεύων θίασος, για μας ήταν κάτι άλλο, εγώ έκανα δυο φορές τεχνητή βλάβη για να μην έχω εργασία και να πάω στο θέατρο. Αντιγράψαμε και ένα νάνο του θεάτρου που έλεγε σε κάθε λέξη; “άϊ στο διάβολο”. Το πήραμε συνήθεια και το λέγαμε μεταξύ μας. Εγώ όταν έκανα κανονικά βάρδια τελείωνα στη 1 μετά τα μεσάνυχτα γι’ αυτό το πρωί πήγαινα για ρόφημα 9-10 αλλά αν η μηχανή είχε βλάβη έπρεπε να σηκωθώ κανονικά με όλους τους άλλους. Μια μέρα το βράδυ δεν είχα δουλειά, το πρωί πήγα για ρόφημα πάλι αργά, με είδε ένας καθηγητής και μου είπε αφού δεν είχα δουλειά χθες βράδυ έπρεπε να σηκωθώ πρωί. Του δικαιολογήθηκα ότι συνήθισα και δεν μπορώ να σηκωθώ νωρίς. “Ξέρεις, μου λέει, θα σε τιμωρήσω”, και εγώ από την κακή συνήθεια του απάντησα “άϊ στο διάβολο”. Αυτή ήταν η αιτία που σταματήσαμε αυτή την άσχημη φράση.

Όλη η γύρω περιοχή ήταν γεμάτη φρούτα, δεν μπορούσαμε να φάμε εκτός από ό,τι μας έδιναν στο συσσίτιο,

εμείς όμως θέλαμε να φάμε πολλά. Είχαν ένα φύλακα κέρβερο, κανένας δεν μπορούσε να κλέψει (εκτός από μας). Τον έπιασα φίλο και το βράδυ μετά τις 11 που είχαν κοιμηθεί οι μαθητές έρχονταν να μου κάνει παρέα, τότε ο Φουλίννας με ένα άλλο παιδί από το Σαναβό πήγαιναν και έκοβαν σταφύλια ή μήλα ανάλογα με την εποχή. Τα έκρυβαν πίσω από το μηχανοστάσιο και όταν έφευγε ο φύλακας τα κρύβαμε στην αποθήκη και τα τρώγαμε με την ησυχία μας. Αν ο φύλακας έφευγε νωρίτερα είχαμε σύνθημα, εγώ έπαιζα στο μαντολίνο την Αιγιώτισσα.

Το φθινόπωρο του 1938 είχε μεγάλη παραγωγή μήλων, τους έλειψε αποθήκη, ήρθαν σε μένα βγάλαμε τα πετρέλαια έξω από την αποθήκη και τη γέμισαν μήλα. Ο αποθηκάριος έβαλε στην πόρτα λουκέτο ασφαλείας, παράθυρο δεν είχε μόνο ένα φεγγίτη στην οροφή. Μοσχομύριζαν τα μήλα αλλά από που να τα πάρουμε. Μια μέρα έκοβα ξύλα για την κουζίνα, είδα στον τοίχο μια τρύπα, είχε μείνει από τις σκαλωσιές των χτιστών γιατί ο τοίχος ήταν ασοφάτιστος, κοίταξα μέσα, φαινόταν ένας τομέας από μήλα. Σκέφτηκα τον τρόπο. Βρήκα ένα μακρύ καλάμι, στερέωσα ένα καρφί στην κορυφή και το βράδυ που ήμουν μόνος με το πρωτότυπο καμάκι ψάρευα μήλα και φίλευα και την παρέα. Κάποια μέρα ήρθε ο αποθηκάριος να πάρει από αυτήν την αποθήκη μήλα. Εγώ ήμουν στο σιδηρουργείο, έστειλε κάποιον και με φώναξε. Όταν

πήγα μου έδειξε το σωρό των μήλων που σε ένα σημείο είχε γίνει μια τρύπα ανάλογη με τη γωνία που είχε το καλάμι και έλειπε αρκετή ποσότητα. Με ρώτησε λοιπόν ο αποθηκάριος τι έγιναν τα μήλα. Εγώ του είπα: “που θέλετε να ξέρω αφού εσείς έχετε τα κλειδιά;”. Τον βοήθησα να ξαναφτιάξουμε τα μήλα, αυτό με διευκόλυνε εμένα και μετά έφυγε. Παρέλειψα να σας πω ότι στην τρύπα τοποθετούσα μια πέτρα και την κάλυπτα. Αυτό εξακολούθησε να γίνεται μέχρι που τελείωσαν τα μήλα. Όταν μου ξανάδωσε το κλειδί ο αποθηκάριος μου είπε: “πες μου βρε Γιώργο με ποιο τρόπο τρώγατε τα μήλα, γιατί μου έγινε εφιάλτης και δεν μπορώ να κοιμηθώ. “Μου ορκίστηκε ότι θα το κρατήσει μυστικό. Τότε έβγαλα την πέτρα από την τρύπα και του έδειξα το καλάμι με το καρφί. Έκανε το σταυρό του ο αγαθός άνθρωπος και μου είπε: “χαλάλι σας αφού τα καταφέρατε”.

Το Πάσχα του 1939 είχα ένα ατύχημα. Ένα εξάρτημα της μηχανής (έκκεντρο της αντλίας νερού), είχε φθαρεί και δεν είχε διαδρομή, το έμβολο της αντλίας, έβαλα στο φθαρμένο μέρος ένα σίδερο και το έδεσα με σύρμα, με αυτόν τον τρόπο νόμισα ότι μπάλωσα τη ζημιά. Κατά τις 11 το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου που όλοι είχαν πάει στην Εκκλησία για την Ανάσταση, κάτι έσκυψα να πάρω από το δάπεδο και τότε έφυγε το σίδερο με το έμβολο, έπεσε στις ακτίνες του βολάντ και με την περιστροφή με χτύπησε στο πρόσωπο δίπλα

στο αυτί στην κάτω σιαγόνα. Λιποθύμησα, κάποτε συνήρθη, ακούμπησα το χέρι μου στο πρόσωπό μου και ένιωσα να τρέχει αίμα. Κανένας δεν ήταν εκεί να με βοηθήσει, κοίταξα κάτω και είδα μια λακούβα με αίμα. Έπρεπε μόνος μου να φροντίσω τον εαυτό μου. Βγήκα έξω και τοίχο τοίχο έφθασα στα μαγειρεία, με είδε ο μάγειρας και φώναξε τη νοσοκόμα και μου έδεσε το τραύμα και ξαναγύρισα στη δουλειά μου.

Την άλλη μέρα ήμουν πρησμένος. Με είδε ο γιατρός και μου είπε ότι είχα ραγισμένη την κάτω γνάθο. Το πρόβλημα ήταν ότι όλοι το Πάσχα έτρωγαν ψητά και εμένα μου έριχναν λίγο γάλα με ένα σωληνάκι. Σε 15 μέρες έγινα καλά.

Το 1939 οι Ιταλοί κατέλαβαν την Αλβανία, έφθασε και σε μας ο απόηχος. Ήταν φόβος να χτυπήσουν οι φασίστες και την Ελλάδα. Η διεύθυνση του σχολείου αποφάσισε να χρωματίσουμε τη στέγη, (ήταν από γαλθανιζέ λαμαρίνα), φτιάχνοντας μια τεράστια Αμερικάνικη σημαία, όπως ανέφερα παραπάνω τα κεφάλαια της Σχολής ήταν Αμερικάνικα, 15 μέρες βάφαμε με τον Σαμψών, αλλά φτιάξαμε μια καταπληκτική σημαία.

Στο Αίγιο είχα κάτι συγγενείς, τη γυναίκα του Διονύση Δάλλα, τη Μαρία πρώτη ξαδέρφη του πατέρα μου, μου είχαν πει ότι στο σπίτι τους είχαν με νοί-

κι τον αρχιμηχανικό της ηλεκτρικής εταιρείας Αιγίου. Έγραψα στη θεία Μαρία ένα γράμμα, την παρακαλούσα να φροντίσει αν βρεθεί καμιά ευκαιρία να πάω στην ηλεκτρική. Πράγματι τον Μάρτη του 1939 έλαβα ένα τηλεγράφημα που έλεγε ότι σε 4 μέρες έπρεπε να είμαι εκεί. Πήγα στον διευθυντή, του έδειξα το τηλεγράφημα και τον παρακάλεσα να με αποδεσμεύσει από τη δουλειά που έκανα.

Δεν με άφησε, μου είπε μετά από ένα μήνα για να βρουν αντικαταστάτη. Τηλεγράφησα στο Αίγιο την απάντηση του διευθυντή και έτσι την έχασα την ευκαιρία.

Τους ξανάγραψα όμως ότι αν ξαναβρεθεί θέση θα πάω ανυπερθέτως. Και πράγματι μετά από τρεις μήνες έλαβα άλλο τηλεγράφημα που έλεγε κατά λέξη: "ΕΛΘΕ ΤΑΧΙΣΤΑ, ΕΥΡΕΘΗ ΘΕΣΗ, ΜΗΝ ΑΝΑΒΑΛΕΙΣ". Και εδώ έκανα την ιζαναπετιά. Ζήτησα άδεια για το χωριό 4 μέρες για ράντισμα, ετοίμασα πιστοποιητικό γεννήσεως, κατέβηκα στην Κόνιτσα και σαν φυγός μπήκα στο λεωφορείο και έφυγα για τα Γιάννενα. Άφησα ένα γράμμα για τον Σαμψών που του ζητούσα συγγνώμη γι αυτό που έκανε γιατί ήξερα ότι αυτός θα με αντικαταστήσει μέχρι να εκπαιδεύσουν άλλον. Αυτή ήταν η καριέρα μου στην Γεωργική Σχολή.

Μέλη του Ορειβατικού
Συλλόγου Κόνιτσας στο
Σμόλικα και τη
Δρακόλιμνη.

Φωτ. Σ. Τουφίδη

Απαραίτητη η συνεργασία των δύο Δήμων

Καλόν θα ήταν τόσο ο Δήμος Κόνιτσας όσο και ο Δήμος Μαστοροχωρίων να είχανε μία αρμονική συνεργασία μεταξύ τους για να μπορέσουν έτσι να βοηθήσουν τον τόπο μας πιο αποτελεσματικά και να αποδώσουν καρποφόρα αποτελέσματα.

Ας μην ξεχνούν ποτέ πως και οι δύο εργάζονται στο ίδιο αμπέλι.

Είναι καλό, όταν ο ένας Δήμος έχει κάποια προβλήματα αμέσως να βοηθάει ο άλλος για να ξεπεραστούν, διότι με την συγχώνευση αυτή τα προβλήματα θα είναι περισσότερα.

Είναι γεγονός ότι με την συνένωση αποκτήσαμε κύρος μεγαλύτερο και δύναμη και όταν υπάρχει ομόνοια στα αιτήματα που προβάλλουμε και στα προβλήματα που εκρεμούν, οι δυνατότητες να ξεπεραστούν είναι φανερές.

Ας πάρουμε το παράδειγμα του Κέντρου Υγείας Κόνιτσας.

Μπορούν οι δύο Δήμοι μαζί να ζητήσουν από το αρμόδιο Υπουργείο την επάνδρωση του Κέντρου Υγείας με όλες τις προβλεπόμενες ειδικότητες.

Η επάνδρωση του Κέντρου Υγείας με μόνιμους και έμπειρους γιατρούς θα βοηθούσε πολύ του νέους γιατρούς να αποκτήσουν και αυτοί την ανάλογη πείρα.

Στο σημείο αυτό καλούμε τους ίδιους

Δημάρχους να δείξουν το ενδιαφέρον τους για το θέμα.

Επίσης μπορούν να συνεργαστούν και να αναζητήσουν την εγκατάσταση μιας βιοτεχνίας 40 τουλάχιστον θέσεων εργασίας.

Οι αρμόδιοι γνωρίζουν ότι αυτές οι θέσεις εργασίας επιδοτούνται από το κράτος καλά για να μπορούν να μείνουν στον τόπο τους και να δημιουργούν οικογένειες.

Διότι εάν δεν κάνουμε την προσπάθεια να κρατήσουμε τους νέους μας και επαναλάβουμε τα λάθη των προηγούμενων κυβερνήσεων, σε θέματα απασχόλησης και οι λίγοι νέοι που έμειναν θα φύγουν και αυτοί για τις μεγάλες πόλεις.

Φοβούμαι ότι αν δεν γίνει σύντομα κάτι η Επαρχία ολόκληρη θα οδηγηθεί σε μαρασμό μαζί φυσικά και η Κόνιτσα.

Ο τόπος μας πήρε μεγάλη οικονομική ανάσα από την κατάταξη πολλών νέων στο Αστυνομικό σώμα συνοριακής φύλαξης γεγονός που έδωσε χαρά και ελπίδα.

Φανερώθηκε όμως σ' όλη του την εκταση και το μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας των νέων μας.

Βλέπουμε λοιπόν ότι θα είναι η τελευταία ευκαιρία για τον τόπο μας και μόνον η συνεργασία των δυο Δήμων, θα βοηθήσει να ξεπραστούν οι δυσκολίες και τα προβλήματα.

Εζνεπίδης Λουκάς.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η πορφυρά του Δειλινού

Παναγιώτη Λαζαρόπουλου

Κάθε απόσταση τη μετράς από κει που ξεκίνησες. Κι αν είναι για την ηλικία, το δίχως άλλο, το σημάδι αυτό είναι η στιγμή που γεννήθηκες”

Π.Δ. Λαζαρόπουλος

Η πραγματική βιογραφία ενός “υποψιασμένου” ανθρώπου δεν είναι μια απλή, χρονολογική παράθεση γεγονότων, αλλά μια εικόνα, μια σύνθεση, όπου μέσα από τα χρώματα και τα σχήματα δεν αναδεικνύονται μόνο μορφές, αλλά αξίες, ιδέες, ευαισθησίες και στάσεις ζωής.

Μια τέτοια βιογραφία είναι “Η ΠΟΡΦΥΡΑ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ” του Πάνου Λαζαρόπουλου.

Ο Π.Λ. που έργο του - “Η Μεγάλη Γύρα” - παρουσιάσαμε σε παλαιότερο τεύχος του περιοδικού μας, είναι ένας καταξιωμένος πλέον συγγραφέας στη συνείδηση των αναγνωστών του και δεν έχει ανάγκη συστάσεων.

Η μικρή παρουσίαση που ακολουθεί, κατά κύριο λόγο, απευθύνεται σ’ αυτούς που δεν έτυχε μέχρι τώρα να διαβάσουν ένα από τρία εκδομένα βιβλία του, ενώ παράλληλα μου δίνεται η ευκαιρία να του απευθύνω ένα δημόσιο συγχαρητήριο χαιρετισμό γιατί με το ζωντανό του λόγο, τον απλό και καθάριο σαν τα γάργαρα νερά της γενέθλιας γης, φέρνει στην επιφάνεια πολλά στοιχεία της παράδοσής μας, εγγίζει ευαίσθητα ση-

μεία προσωπικών διαδρομών που συμπίπτουν χρονολογικά και αναδεικνύει καταστάσεις προβληματισμού, όπως αυτές που αναφέρονται στο σεβασμό και το χρέος, την αχαριστία και την προσωπική ευθύνη και τόσα άλλα.

Τα χρόνια του μεσοπολέμου και μετά που έζησε ο Π.Λ. ήταν χρόνια δύσκολα. Τα έκανε ακόμη δυσκολότερα η ανέχεια και κυρίως η δολοφονία του πατέρα του, ενός πατέρα που “μόνο καλοσύνες ήξερε να κάνει και πράγματα που κανέναν δεν έβλαπταν”.

Η πίκρα και το παράπονο για τον άδικο χαμό του και για όσα δεν πρόλαβε να του πει διαποτίζουν το βιβλίο από την αρχή μέχρι το τέλος.

Δίπλα στον πατέρα ένα σωρό άλλα πρόσωπα: η μητέρα, η οποία, ίσως, λόγω της φτώχειας δεν μπόρεσε να εκδηλώσει την αγάπη, που κάθε μάνα τρέφει για το παιδί της· η γιαγιά με τη σοφία των χρόνων της και τον πάντα καλό και παρήγορο λόγο της· ο θείος Τάσος και οι άλλοι θείοι και θείες, οι οποίοι, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, έκαναν το χρέος τους για την προκοπή του μικρού Παναγιώτη. Οι φίλοι και οι φίλες με τις μικρές τους σκανδαλιές, αλλά και τα μεγάλα όνειρα και τις ελπίδες· η Μαιρούλα, ο μεγάλος καημός, μια σχέση που η προσήλωση στο “καθήκον” έβαλε σε δεύτερη μοίρα”...

Είναι συνηθισμένο ν’ ακούμε πως “αν ξαναγινόμουν παιδί” θα έκανα ετούτο ή τ’ άλλο, θ’ απέφευγα αυτό ή εκείνο. Προφανώς γίνεται αναφορά στην ε-

μπειρία και απ' αυτή τη σκοπιά όλοι ιδιαίτερα όμως οι νέοι έχουν ένα πρόσθετο λόγο να διαβάσουν και να ωφεληθούν από τα βιώματα που κλείνει στις 300 περίπου σελίδες του "Η ΠΟΡΦΥΡΑ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ".

Στον Π.Λ. που τόσο προσεκτικά ξετυλίγει το συγγραφικό του ταλέντο, ευχόμαστε και νέες επιτυχίες.

Ι.Τ.

* * *

Λιχνίσματα (αφηγήματα)

Φρίξου Τζιόβα

Εδώ που φθάσαμε ζώντας στο άφιλο άστυ στη μοναξιά του τίποτα, ένα μόνο στρατί μας έμεινε, αυτό που οδηγεί στη μάρσιπο της μνήμης και το ακολούθησα. Τα σύντομα αφηγήματά μου θέλουν να διασώσουν από τη λησμοσύνη όσα τιμαλφή κατέχω της μικρής πατρίδας: τον ψυχισμό, το ήθος, το ύφος της και αφιερώνονται στη μνήμη όσων, και με όποιο τρόπο τη βοήθησαν".

Αυτά γράφει ο Φρίξος Τζιόβας στο προλογικό του σημείωμα για τα "Λιχνίσματα" και ανεξάρτητα αν κάποιος συμφωνεί ή διαφωνεί με τον οριζόμενο τρόπο διαφυγής από την πίεση των μεγάλων προβλημάτων της εποχής προσδιορίζουν με ειλικρίνεια και σαφήνεια το περιεχόμενο των αφηγημάτων του.

Τα "Λιχνίσματα" είναι το τελευταίο χρονολογικά βιβλίο του συγγραφέα. Προηγήθηκαν τα: Εντελβαίς (1940).

"Αίμα και φως" (1954), "Χρονικό της

Δοβράς" (1981), "κατάλογος συγγραφέων περιοχής Ζαγοριού (1990), "Εξοδος για πάντα" (1991) "Ποιήματα-Εκλογή" (1997).

Τα αφηγήματα που περιλαμβάνονται στα "Λιχνίσματα" πρωτοδημοσιεύτηκαν στα περιοδικά: Ενδοχώρα, το Ζαγόρι μας και Ηπειρωτικό Ημερολόγιο. Είναι ευχάριστα αναγνώσματα και στο βαθμό που εγείρουν προβληματισμούς, πληροφορούν και εγγίζουν διάφορες πλευρές της κοινής μας παράδοσης ενδιαφέρουν όλους και όχι μόνον τους Ζαγορίσιους.

Η παράθεση ενός μικρού δείγματος γραφής από τη σελίδα 26 των Λιχνισμάτων είμαι σίγουρος ότι θα παρακινήσει πολλούς να προστρέξουν στην ίδια την πηγή:

...Οι "σκαντζλήθρες" (σπίθες) μεσουρανούσαν. Ξημερώνονταν ακόμα και γριές τραγουδώντας το "Νυχτάπαν που χορεύαμαν...". Κι έφεγγαν τα ροδαλά πρόσωπα των κοριτσιών που αναδείχονταν ωραιότερα τυλιγμένα τους λευκούς τζιοβρέδες όταν πετούσε η αθυρόστομη γριά διαφορούμενους λόγους...

Ι.Τ.

* * *

Εξομολόγηση

"Αγαπάμε ό,τι γνωρίζουμε"*

Πάρε αυτά τα βιβλία και με την ησυχία σου γράψε κάτι για το περιοδικό. Για το βιβλίο του φίλου σου - του Θανάση - δε χρειάζεται γιατί πέρασε ο Τάσος και είπε πως θα το φροντίσει αυτός".

Αυτά μου είπε ο φίλος μου ο Σωτή-

ρης, παραδίδοντάς μου 2-3 βιβλία που συνέγραψαν φίλοι αναγνώστες του περιοδικού.

Για να είμαι ειλικρινής δέχτηκα με ευχαρίστηση τα παραπάνω γιατί από μια πρώτη ματιά στους τίτλους των κειμένων του “Οι Αθώοι Τραγουδούν” σχημάτισα την εντύπωση ότι θα επρόκειτο για μικροβιογραφίες αγνώστων σε μένα προσώπων, αδιάφορων, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά το συναίσθημα.

Αντώνης Παπαδόπουλος (1907-1986), Χαράλαμπος Κ. Χαρατσάρης (1895-1971) κλπ. έτσι σαν τίτλοι δεν μου λέγαν τίποτε.

Ήταν αυτή η πρώτη εντύπωση γιατί όταν διάβασα την εισαγωγή και τα πρώτα κείμενα τα πράγματα άλλαξαν. Ο Γιάννης Ράπτης, ο Βασίλης Κ. Φούντας, ο Βασίλης Βαλχάνος και όλοι οι άλλοι μίλησαν στην ψυχή μου, μου συστήθηκαν με ονόματα που γνώρισα και αγάπησε, με πλημμύρισαν συγκίνηση... Αναγνώρισα τον Μήτηρ Τσιάγκη, τη Μαρία Κωνσταντή, τον Χαράλαμπο Ποτσίκα το Σωτήρη Μουλάρá, τον, την, παλιότερους και νεότερους απελθόντες, τόσο πολλούς που “Δεν ξέρω τι θα’κανα αν δεν υπήρχαν τα τραγούδια, αν δε χορεύονταν τα παράπονα”*.

Μ’ αυτά που γράφω δεν κάνω βιβλιοπαρουσίαση του βιβλίου “Οι αθώοι Τραγουδούν” του Θανάση Κ. Φούντα, του αγαπημένου “επιθεωρητή” δημοτικών σχολείων Κόνιτσας, φίλου αγαπητού.

Αυτό θα το κάνει με μεγάλη, ασφα-

λώς επιτυχία η εαυαίσθητη γραφίδα του Τάσου του Κανάτση.

Εγώ αυτό που κάνω δεν είναι παρά μια μικρή εξομολόγηση, μια προσπάθεια να δώσω κάποια διέξοδο στη πλήθος των σκέψεων και των συναισθημάτων που πλημμυρίζουν το νου και την καρδιά μου.

Θανάση Φούντα, σ’ ευχαριστώ γιατί με βοήθησες να σε γνωρίσω πιο καλά, να σ’ αγαπήσω πιο πολύ. Σε ευχαριστώ γιατί με βοήθησες να γνωρίσω τον εαυτό μου καλύτερα, γιατί έγραψες τόσο όμορφα αυτά που θα’θελα να γράψω για όσους και όσα σημάδεψαν τη ζωή μου, για όσους και όσα σημαδεύουν τη ζωή μας...

Έτσι γίνεται ευκολότερο το κυνήγι του ονείρου!

Έτσι τα βήματα που μας οδηγούν στο τέρμα γίνονται χορευτικές φιγούρες και χαμογελάμε σαν συναντάμε “τα πουλιά, τα νερά, τα δέντρα, το φεγγάρι και τ’ άστρα”.*

- Και τ’ όνειρο;

- “... τρέχει μαζί με το χρόνο.

Δε βαριέσαι. Το κυνήγησα, άφταστο είν’ ακόμα.

Τώρα πια ξέρω “κι όμως ακόμα χαμογελώ”.*

Αγαπητέ Θανάση, για μια ακόμη φορά σ’ ευχαριστώ και σου εύχομαι υγεία και δύναμη να μετουσιώνεις το παράπονο σε τραγούδι, την πορεία την αβέβαιη σε χορό.

I.T.

* Αποσπάσματα από το βιβλίο “Οι Αθώοι Τραγουδούν”.

ΟΙ ΑΘΩΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΝ

Θανάσης Κ. Φούντας, Αθήνα 1999

“Στη μνήμη αυτών που πολύ αγάπησε”, αφιερώνει το προσφάτως εκδοθέν βιβλίο του με τον τίτλο: “Οι Αθώοι τραγουδούν”, ο Θανάσης Φούντας, γνωστός από παλιά στην περιοχή μας, όταν ως Σχολικός Σύμβουλος στην Α/θμια Εκπ/ση, υπηρέτησε κι εδώ, το δάσκαλο και το παιδί, γνωστός επίσης και για την ενεργό συμμετοχή του στα πολιτισμικά δρώμενα της επαρχίας μας, τα χρόνια εκείνα.

Η ανθρωπογεωγραφία ενός ορεινού χώρου (Στάβλα Ευρυτανίας), που κατ’ αναλογία, μπορεί να αποτελέσει την ανθρωπογεωγραφία του ελληνικού ορεινού χώρου γενικά, από το τέλος του περασμένου αιώνα ως τις μέρες μας, μέσα από τις μορφές των “κεκοιμημένων” συγχωριανών του, που έφυγαν και “ουκέτι μη υπάρξουσι”, μας δίδεται αδρά και παραστατικά απ’ την ποιοτική του γραφίδα.

Μικρά κείμενα, που γράφτηκαν “με αγάπη αγαθής μνήμης γι’ αυτούς τους παραπονεμένους δουλευτές και τραγουδιστές της ζωής”, “τρισάγια και μνημόσυνα σ’ ένα κοιμητήρι που έφαγε ο ήλιος και η βροχή τους ξύλινους σταυρούς κι αφάνισε τα ονόματά τους”.

Χορεία μορφών που εναλλάσσονται στη σκοτεινή σκηνή του χρόνου, μιλώντας την καθημερινότητά τους και τραγουδώντας τους καημούς και τα όνειρά τους, πρωταγωνιστές που ανέσυρε με φροντίδα κι αγάπη η γραφίδα του συγγραφέα, ο Κοιτρολιός κι ο Χαρατσάρης, ο Φράγκος κι ο Χαρμαντζής, ο Μποτσι-

βάλης κι η Κωσταντώ..., σ’ ένα μνημόσυνο με λέξεις που δεν υποτάσσονται στα όρια των ποιητικών κειμένων, καθώς παρεισφρύουν στη δική μας μνήμη, περιγράφοντας τους δικούς μας ανθρώπους, ανασταίνοντας τις “δικές μας μορφές” “ιδανικές κι αγαπημένες”, μέσα από την ταύτιση που επιβάλλουν οι συνειρμοί της σκέψης μας.

Άνθρωποι φτωχοί, στου φειδωλού τους καιρού τα τάματα, αγωγιάτες και μυλωνάδες δουλευτάδες και κουβαλητές, ονειροπόλοι και ταξιδευτές της ανάγκης, στανομάντρια και ξερικοί αγροί, παλιάμπελα και βαλτοτόπια, συνθέτουν τον “κόσμο” του Θ., όπου όλα προσδιορίζονται απ’ το λιγοστό ψωμί και τις ατέλειωτες στράτες.

Με ακυρωμένο το εγώ, διαλυμένο μέσα στον κόσμο του, ο Θ.Φ. επιχειρεί τη δική του “θεώρηση” του σύμπαντος κόσμου, αυτή δηλαδή που -κατά τον Σοπενχάουερ- μας κάνει σοφότερους, τοποθετώντας “επί σκηνής” τους αθώους της γης, που τραγουδούν ο καθένας το δικό του τραγούδι, στο “Στρογγυλό”, στην “καλυβούλα πλάι στον άμπλα”, στο “σφεντάμι τ’ Αϊ-Νικόλα”, στα “μπαϊρια στο Παλιοχώρι”.

Κείμενα, που κι αν “δεν διεκδικούν θέση στην ποιητική μας Γραμματολογία”, όπως ο ίδιος μετριοφρόνως προλογίζει, διεκδικούν οπωσδήποτε - και πλέον μετά την ανάγνωσή τους, δικαιωματικά την κατέχουν - θέση στις ψυχές μας.

(Σημ. Το βιβλίο “διακινεί” ο ίδιος απ’ τη διεύθυνση: Τεμπών 7 - Άνω Γλυφάδα).

ΑΜΥΘΗΤΑ ΧΕΡΙΑ

Απόστολος Ζώτος,
εκδ. στιγμή, Αθήνα 1999.

Το τρίτο ποιητικό του βιβλίο, απ' τις εκδόσεις "στιγμή", κυκλοφόρησε ο συμπατριώτης μας (Πεκλάρι) φιλόλογος-ποιητής Απόστολος Ζώτος.

Ο ποιητής, σπάζει τις φόρμες του παραδοσιακού λόγου με τον ελεύθερο στίχο του, δημιουργώντας την προσωπική ποιοτική του γραμματική, με εκφραστικά σχήματα που παραβιάζουν το εν χρήσει γλωσσικό σύστημα.

Χρησιμοποιεί-και μερικές φορές επαναλαμβάνει - λέξεις - απ' τον κόσμο της φύσης περισσότερο- που διακρίνονται από τη μεγάλη τους ηχητικότητα και την εικονογραφική τους πύκνωση:

*"...Στο πλουμιστό τους δισάκι κόκκαλα προγονικά
κουτσουπιές μωβ μυριάδες και χειρουβικά μελισσάκια
λεπτές έννοιες άπτητες μαυρισμένες γρεντές
από τσουκάλι ολονύκτιας περισυλλογής..."*

Η γραφή του Α. Ζ προκαλεί τη ρήξη με τον κωδικοποιημένο τρόπο της σκέψης μας και μας ξαφνιάζει με τον κομμένο - με τέτοιο τρόπο- στίχο του, που μας αναγκάζει να προσέξουμε τις αποχρώσεις του πάθος του:

*"Ωραίες γυναίκες διαβαίνουν ολοένα τους αποκοιμισμένους κήπους
εκατέρωθεν των κρουνών. Η λαμπηδών των ματιών τους
αντικατοπρίζεται στο Θεόρατο χτένι
των μαλλιών και με ευλαβική αναισχυντία
παραδίδονται στις θωπείες των φασμάτων..."*

Μυρουδιές από χώμα, τελετουργίες βροχών, ήχοι δασών, συνομιλίες ονείρων, αποτελούν το υλικό, που χρησιμοποιεί ο ποιητής για να μετασχηματίσει την αντικεμενική πραγματικότητα σε ποιητική, μέσα από το βαθύ ανάβλυσμα της ευαισθησίας του.

Ο Απόστολος Ζώτος, με λόγο εικονογραφικό της φαντασίας, χωρίς πεζολογίες, αξιοποιεί θαυμάσια τη βιωματική-συγκινησιασκή πλευρά της γλώσσας, χαρίζοντάς μας ένα ωραίο σύνολο ποιητικών κειμένων.

Σε μας απομένει η απόλαυσή του, το "ταξίδι" της ανάγνωσης.

(Το βιβλίο κυκλοφορεί σ' όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία της χώρας και για την περιοχής μας - στο "Ελεγείο" της Κόνιτσας).

ΤΑΣΟΣ ΚΑΝΑΤΣΗΣ

Τα Ελληνικά Δάση

Πουθενά στην Ευρώπη οι συνθήκες δεν είναι τόσο ευνοϊκές για την ανάπτυξη δασικής βλάστησης όσο στη χώρα μας. Η γεωγραφική θέση, το κλίμα και η μορφολογία του εδάφους, προσφέρουν ιδανικές συνθήκες κάτω από τις οποίες θα μπορούσαν να ευδοκιμήσουν δάση σε όλη την έκταση της ελληνικής γης και μέχρι ύψους 1800-2000 μ. δηλ. στο 99% της όλης χώρας.

Τέτοια ήταν κάποτε η δασοκάλυψη, όπως μαρτυρούν αναφορές αρχαίων συγγραφέων για τα πυκνά δάση που κάλυπταν ολόκληρη τη χώρα. Οι πρώτες σοβαρές επεμβάσεις του ανθρώπου στη φύση ανάγονται στην Ομηρική εποχή. Οι ανάγκες σε ξυλεία προκαλούσαν όλο και μεγαλύτερες καταστροφές. Το ξύλο ονόμαζαν οι αρχαίοι ύλη: Πρώτη ύλη για πολλές χρήσεις, οικοδομικό υλικό, για κάψιμο, για την παραγωγή ξυλοκάρβουνου, πίσσας, ρετσινιού, για την οικοτέχνια και κυρίως για τα μεταλλεία, τη ναυπηγική, τα οχυρωματικά έργα, τα γεφύρια κλπ.

Το ξύλο του κυπαρισσιού, του πεύκου, του κέδρου και της ελάτης ήταν το πιο κατάλληλο για την ναυπηγική. Η κατανάλωση ξυλείας για το λιώσιμο μετάλλων άρχισε από την 3η χιλιετηρίδα. Στους κλασσικούς χρόνους τα απέραντα πευκοδάση της Αττικής θυσιάστηκαν στα καμίνια του Λαυρίου.

Τρομακτικές είναι και οι περιγραφές των συγγραφέων για τις πυρκαϊές δασών στην αρχαιότητα. Ο Όμηρος αναφέρει στην Ιλιάδα τεράστιες πυρκαϊές που με τους δυνατούς ανέμους κρατούσαν επί χρόνια. Άλλες μαρτυρίες δείχνουν ακόμα πως στην αρχαιότητα η υπερβόσκηση, ιδιαίτερα των κασικιών, συνέβαλε στην καταστροφή των δασών και εμπόδιζε τη φυσική τους αναγέννηση.

Σήμερα, όπως και τότε, τα δάση μας εξακολουθούν να είναι παγιδευμένα στη βοσκή των προβάτων και των κασικιών, ενώ τα παραλιακά και αυτά που βρίσκονται κοντά σε κατοικημένες περιοχές, συνεχώς καταστρέφονται από πυρκαϊές και υποβαθμίζονται από την οικοπεδοποίηση. Τα τελευταία 130 χρόνια ληστρικές υλοτομίες, εκτεταμένες εκχερσώσεις και η πανταχού παρούσα υπερβόσκηση, εξαφάνισαν περίπου 10 εκατομμύρια στρέμματα δασών, που στο μεγαλύτερο ποσοστό τους ήταν πολυτιμότερα δάση ελάτης και πεύκης. Χωρίς τις καταστροφές αυτές η χώρα θα είχε σήμερα περίπου 34 εκατομμύρια στρέμματα δάσους, δηλαδή ποσοστό δάσωσης 26%.

Τι απομένει σήμερα;

Η φύση με την τεράστια δυναμική της κατόρθωνε να επιβιώσει μέχρι ενός σημείου επουλώνοντας τις πληγές της. Έτσι στην ορεινή Ελλάδα κυρίως στη

Θράκη, Μακεδονία και Ήπειρο, εκτεταμένα δάση έχουν επιζήσει, πολλά σε φυσική ακόμη κατάσταση. Στη Πελοπόννησο η δασοκάλυψη είναι σχετικά περιορισμένη, ενώ στην Κρήτη και στις Κυκλάδες είναι δραματική μικρή.

Τα ελληνικά δάση παρουσιάζουν ένα μωσαϊκό κεντρο-ευρωπαϊκών και μεσογειακών τύπων δασών. Εδώ συναντώνται τα ψυχρόβια κωνοφόρα της Μέσης και Βόρειας Ευρώπης: Δασική Πεύκη και Ερυθρελάτη, ακόμη και η πλατύφυλλος Σημύδα, τα ορεινά παραμεσόγεια κωνοφόρα: Ελάτη Μαύρη Πεύκη, Λευκόδερμος Πεύκη, τα φυλλοβόλα πλατύφυλλα της ευκράτου κλιματικής ζώνης: Οξυά, Δρυς με την ποικιλία των ειδών της και τα άλλα δευτερεύοντα είδη, όπως η Φιλλύρα, η Σορβιά, ο Φράξος κ.α. Τα παραλιακά μεσογειακά κωνοφόρα: χαλέπιος Πεύκη, Τραχεία Πεύκη και τα κατ' εξοχήν μεσογειακά αείφυλλα πλατύφυλλα: πρίνος, αριά, κουμαριά κ.α.

Αν και περιορισμένη η δασική έκταση της χώρας μας είναι πλούσια σε δασικά είδη - πάνω από 200 είδη δένδρων και μεγάλη ποικιλία θάμνων - ενώ φιλοξενεί μερικά από τα σπανιότερα ζώα και πουλιά της χώρας.

Ανάμεσα στους ορεινούς όγκους της Πίνδου και της Ροδόπης, η γεωμορφολογία του εδάφους δημιούργησε άδυτα μέσα στα οποία διασώθηκε από τον πολιτισμό μία φύση σχεδόν παρθένα, όπου το δάσος απομονώθηκε, και εξελίχθηκε απρόσκοπτα επί χιλιάδες χρόνια.

Τέτοια φυσικά οικοσυστήματα δεν υπάρχουν πουθενά στην Ευρώπη και η οικολογική τους αξία είναι ανεκτίμητη.

Εδώ συναντάμε την αρκούδα, το λύγκα, την αγριόγατα, το ελάφι, το ζαρκάδι, τον λύκο και μεγάλο αριθμό από δασικά πουλιά, δρυοκολάπτες, κουκουβάγιες αλλά και τον χρυσαετό, το μαυρόγυπα, το όρνιο κ.α.

Το δάσος αποτελεί μία σημαντικότερη ανανεώσιμη πηγή ωφελειών για τον άνθρωπο σε έναν κόσμο με περιορισμένους πόρους. Η προστασία, διατήρηση και επέκταση του δάσους, παρέχει σε παγκόσμια αλλά και σε εθνική κλίμακα πολύτιμα οφέλη:

Το δάσος προστατεύει το έδαφος από τη διάβρωση που είναι ο μεγαλύτερος εχθρός του. Το 60% του ελληνικού ορεινού ή ημιορεινού χώρου έχει χάσει μερικώς ή ολικώς το οργανικό του έδαφος.

Το δάσος δρα σαν φίλτρο, απαλλάσσοντας την ατμόσφαιρα από αιωρούμενα στερεά σωματίδια, σκόνη, αιθάλη κλπ.

Το δάσος επιδρά βιοχημικώς απορυπαίνοντας την ατμόσφαιρα μέσω του μεταβολισμού των δένδρων και των κλωροφυλλούχων φυτών.

Το δάσος συγκρατεί ένα μεγάλο μέρος από την ηλιακή ακτινοβολία και παρεμποδίζει τη διαφυγή γήινης ακτινοβολίας. Έτσι ασκεί μία εξισωτική επίδραση πάνω στις ακραίες θερμοκρασίες.

Το δάσος μειώνει σημαντικά τους θορύβους που έχουν άμεση επίδραση

στην ψυχική υγεία του ανθρώπου.

Το δάσος χρησιμεύει σαν φυσικό καταφύγιο και αποτελεί μια τεράστια τράπεζα γονιδίων φυτών και ζώων.

Τέλος το δάσος προσφέρει το φυσικό και αισθητικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ο άνθρωπος βρίσκει ψυχική ευφορία, ανάπαυση και ηρεμία μέσα στη σημερινή αγχώδη ζωή του.

Σήμερα τα δάση που απέμειναν στη χώρα μας (περίπου 19% της συνολικής έκτασης) μετά την συνεχή καταστροφή τους επί χιλιετηρίδες δεν επαρκούν πια για να προστατεύσουν το έδαφος στις ορεινές περιοχές από τη διάβρωση.

Τα εδαφικά υλικά (λεπτή γη, χαλίκια, λίθοι, ογκόλιθοι) που αποσπώνται από το γυμνό ορεινό έδαφος μεταφέρονται με τα νερά των χιλιών και πλέον χειμαρρικών ρευμάτων και αποθέτονται στις πεδινές περιοχές όπου προκαλούν πλημμύρες. Και ακόμα καταστρέφουν τα αντιπλημμυρικά, υδροηλεκτρικά, λιμενικά έργα, προσχώνουν τις φυσικές ή

τεχνητές λίμνες, διακόπτουν τις συγκοινωνίες, ρυπαίνουν τις παραλίες κλπ.

Καταγόμενος από μία δασική περιοχή της επαρχίας Κόνιτσας, το "ΓΑΝΝΑΔΙΟ", αναφέρθηκα πιο πάνω στα "ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΑΣΗ", σαν μία ελάχιστη συμβολή στις γενικότερες προσπάθειες για την προστασία του δασικού πλούτου και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης γύρω από την σπουδαιότητα του μοναδικού αυτού εθνικού μας κεφαλαίου.

Δυστυχώς, η χώρα μας ανήκει σε εκείνες τις χώρες που μαστίζονται από τις πυρκαγιές κάθε καλοκαίρι λόγω της γεωγραφικής της θέσης και του τύπου της δασικής βλάστησης (κυρίως πεύκα). Αυτό δεν μπορούμε να το αλλάξουμε. Εάν όμως οι υπηρεσίες έκαναν σωστά τη δουλειά τους είναι βέβαιο ότι το κακό θα μπορούσε να μειωθεί σημαντικά. Όμως κάθε χρόνο ακούμε μόνο πολλά και μεγάλα λόγια.

Γιώργος Δερμιτζάκης
Πρόεδρος Συλλόγου Γανναδιωτών

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
Ελαχ. θερμ.	7.8°	11.2°
Μεγ. θερμ.	25.4°	33.4°
Σχ. υγρ.	60%	54%
Υψ. βροχής	42m.m.	37m.m.

ΚΥΡΙΤΣΗ ΕΛΕΝΗ

Επίσημος Αντιπρόσωπος
Κινητής Τηλεφωνίας
MOBITEL PANAFON

Κόνιτσα Τηλ. (0655) 22.434

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΙΟΖΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - ΓΡΑΔΑΡ - ΟΞΥΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚΡΕΤΕΣ ΤΕΡΗΚΟΣ

ΣΤ. ΛΟΥΙΣ & Β. ΧΑΙΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 5138315

Dr ΚΩΣΤΑΣ Β. ΝΟΥΤΣΗΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
Τ. ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ 'ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΥΤΓΡΟΥ'
ΕΠΙΜΕΛ. ΝΟΣΟΚ. "ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ"

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΣΟΛΩΝΟΣ 66
(ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)
ΤΗΛ. 3602 966 (106 80)
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 5-8 Μ.Μ.
ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΟΙΚΙΑ ΚΑΣΑΝΔΡΑΣ 10
ΑΝΘ. ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 9701 284

Αντιπροσωπεία του χωριού μας συναντήθηκε με το Δήμαρχο

Πολυμελής αντιπροσωπεία του χωριού ΟΞΥΑ, συναντήθηκε στις 13 Απρίλη με το Δήμαρχό μας κ. Παπανώτη στην Πυρσόγιαννη.

Στην αντιπροσωπεία πήραν μέρος εκπρόσωποι του Κ.Σ. του συλλόγου μας, μέλη της επιτροπής του συλλόγου απ' το χωριό και μέλη της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Θέμα της συνάντησης ήταν η αναβάθμιση του χωριού μας γιατί σε σχέση με άλλα χωριά που τα διασχίζει αυτοκινητόδρομος, το χωριό μας βρίσκεται σε μειονεκτική θέση γιατί, για να πας στην ΟΞΥΑ πρέπει να κινήσεις μ' αυτόν τον σκοπό και για να αποφασίσεις να πας στην ΟΞΥΑ, πρέπει να βρεις κάτι που να σε εντυπωσιάσει και να σου κάνει την όρεξη να ξαναπάς. Αυτός ο πόλος έλξης δεν υπάρχει σήμερα στο βαθμό που απαιτούν οι συνθήκες. Η έλλειψη ασφαλτοστρωμένων δρόμων δημιουργεί πρόσθετες αρνητικές συνέπειες για το χωριό. Δεν ξέρω σε ποιο σημείο βρίσκεται η υπόθεση της ασφαλτόστρωσης, αλλά είμαι σίγουρος ότι ο Δήμαρχος με ανάλογα διαβήματά του προς τα αρμόδια όργανα, αυτό το έργο μπορεί και πρέπει να κλειώσει το συντομότερο. Είναι αλήθεια ότι η εσωτερική όψη στο χωριό, είναι καλή. Δεν κάνει να "παινεύω το καλύβι μου", κάτι που θα το εκ-

μεταλλευτεί ο βουρμπιανίτης φίλος μου Γιώργος Ψύλας απ' τη Θεσσαλονίκη και θα πει: Νάτος πάλι ο Καντύλης βρήκε ευκαιρία να παινέψει το χωριό του, αλλά αυτή είναι μια πραγματικότητα ότι χάρη στις ποικιλόμορφες προσπάθειες όλων των οργάνων του συλλόγου μας, έγιναν έργα που είναι όχι μόνον άξια προσοχής, αλλά και κάθε επαίνου. Χαρακτηριστικά αναφέρω (και αξίζει τον κόπο να το αναφέρω) ότι είναι το μόνο χωριό σε όλη την επαρχία (και είναι ένα απ' τα μικρά χωριά) που έκανε συστηματική αποχέτευση χωρίς καμιά κρατική αρωγή ή κάποια γεναιόδωρη προσφορά. Έγινε απ' το σύλλογό μας, χάρη στην ομόψυχη απόφαση όλων των μελών του και στις φιλόπονες προσπάθειες όλων χωρίς εξαίρεση των Δ.Σ. του συλλόγου μας. Είναι αυτονόητο ότι, πριν γίνει η αποχέτευση, προηγήθηκαν άλλα έργα ζωτικής σημασίας όπως π.χ. είναι το νερό για να πίνουμε, αλλά και να ποτίζουμε. Το πόσιμο νερό και το νερό για πότισμα είναι άρνηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους, γιατί οι χωριανοί μας που δε μένουν όλο το χρόνο στο χωριό αλλά το αγαπούν, έρχονται το καλοκαίρι και μαζί με άλλες επιθυμίες, θέλουν να φυτέψουν και να φαν ντομάτα ή ένα φασούλι φρέσκο "δικό τους", ή ένα καστραβέτσι. Περιο-

ρίζομαι σε αυτά που ανάφερα για να δείξω πόσο δικαιολογημένη είναι η αγωνία, αλλά και η επιθυμία όλων μας για την αναβάθμισή του χωριού μας. Για να γίνω πειστικός για την αναβάθμιση που θέλουμε, θα αναφέρω μια χαρακτηριστική παραφωνία που υπάρχει μέσ' το κέντρο του χωριού μας. Είναι το σπίτι που στεγάζονταν τα κοινοτικά γραφεία, το καφενείο, το τηλέφωνο και γενικά όλες οι κοινοτικές υπηρεσίες. Φυσικά η πρόσοψή του δεν είναι τίποτε άλλο από μια μουντζούρα, τα κεραμίδια της σκεπής έτυχε να είναι κακής ποιότητας τα οποία έσκασαν, με αποτέλεσμα όταν βρέχει, το νερό της βροχής μπαίνει στο ταβάνι "άνευ εμποδίων". Η αντιπροσωπεία μας ζήτησε από το Δήμαρχο το κτίριο αυτό να παραχωρηθεί στο σύλλογο όχι φυσικά για ένα χρόνο ή για δυο αλλά για πολλά χρόνια και ο σύλλογος θα αναλάβει να το κάνει ένα στολίδι στο χωριό, όχι φυσικά και τη σκεπή που κατά τη γνώμη μου η επιδιόρθωσή της πρέπει να θεωρηθεί έργο άμεσης ανάγκης και να γίνει τώρα.

Ο Σύλλογος μπορεί αμέσως να φτιάξει ένα δωμάτιο ψυχαγωγίας για τη νεολαία που τα βράδυα δεν έχει που να πάει.

Και πάλι θέλω να πω δυο λόγια για το ρόλο και τα έργα των συλλόγων στα χωριά. Είμαι βέβαιος ότι ο Δήμαρχός μας γνωρίζει με πόση ευσυνειδησία δουλεύουν οι σύλλογοι και η συνέπεια που δεί-

χνουν απέναντι στα καθήκοντά τους. Γι' αυτό νομίζω ότι τόσο οι Δήμοι αλλά κυρίως η Νομαρχία έχουν υποχρέωση όχι μόνον να βοηθούν, αλλά και να ενισχύουν τους συλλόγους γιατί αυτοί ξέρουν καλύτερα απ' όλους ότι οι σύλλογοι είναι το δεξί τους χέρι σε κάθε ευγενική τους προσπάθεια.

Θεωρώ τελείως αδικαιολόγητη τη μέχρι τώρα κρατική απουσία για να μη πω κλασική αδιαφορία. Πώς θέλει η Πολιτεία να αναπτύσσονταν αυτά τα ακριτικά άγωνα χωριά, χωρίς κρατική αρωγή; Νομοτελειακά οδηγούνται στον αφανισμό, ενώ οι σύλλογοι -προς τιμήν τους- κάνουν πολλές προσπάθειες να τα κρατήσουν στη ζωή με πολλές θυσίες αλλά να τα κάνουν και πόλους έλξης για τους χωριανούς που βρίσκονται μακριά τους.

Νομίζω ότι και τα Μ.Μ.Ε και ιδιαίτερα τα τηλεοπτικά έχουν κι αυτά υποχρέωση να εκλαϊκεύουν- με το δικό τους τρόπο- κάθε προσπάθεια που γίνεται για να κρατηθούν αυτά τα μικρά χωριά στη ζωή.

Κλείνοντας θέλω να πω ότι η αντιπροσωπεία μας έφυγε απ' τη συνεργασία αυτή, με τις καλύτερες εντυπώσεις. Τώρα απ' το Δήμαρχο εξαρτάται αυτά που συμφώνησαν να γίνουν πράξη. Πάντως εγώ θα "αναμένω στο ακουστικό μου".

Οξυά

Πορφύρης Θανάσης

Έρημα χωριά του φεγγαριού κρατήρες

Κ. Τουφίδη. Με αφορμή το σημείωμα που φιλοξενείτε στη σελ. 94 του έγκριτου περιοδικού σας, του κ. Λουκά Εζνεπίδη, αναφορικά με το νόμο "Καποδίστριας", δεχθείτε να εκφράσω μερικές σκέψεις και σχόλια σχετικά με την κατάσταση που διαμορφώθηκε, ανάμεσα σ' αυτόν το Νόμο και το Κεράσοβο, μέσω των σελίδων του περιοδικού σας.

Με το φίλο Λουκά Εζνεπίδη, με δένουν αναμνήσεις απ' τα μέσα της δεκαετίας του 50, όταν μαθητής του Γυμνασίου "ΕΝ ΚΟΝΙΤΣΗ" με επισκέπονταν συχνά στο σπίτι του Τόγκα, όπου έμενα λίγο πιο πάνω και αριστερά απ' το Νοσοκομείο. Ενίοτε έρχονταν και με τον αξέχαστο Βλάση Χ., αλλά όλα αυτά λίγη σημασία έχουν.

Σημασία έχει, ότι βρέθηκε ένας άνθρωπος, απ' την Κόνιτσα, ακόμη κι αν δεν αναφέρεται αποκλειστικά στο Κεράσοβο, που εντόπισε το πρόβλημα και είπε κάτι πράγματα πολύ σημαντικά, για τα έρημα χωριά που θα γίνουν παντέρημα τώρα με την εφαρμογή του "Καποδίστρια".

Εμείς, όλα αυτά που αναφέρει ο κ. Εζνεπίδης στο άρθρο του, τα είχαμε επισημάνει προς κάθε κατεύθυνση και είχαμε έγκαιρα αντιληφθεί τον κίνδυνο που ενείχε ο νόμος αυτός, ειδικά για τα απομακρυσμένα χωριά, όπως το Κεράσοβο που απέχει 30 χιλιόμετρα απ' την έδρα του Δήμου. Ποιός όμως να μας ακούσει; Οι καρεκλοκένταυροι του Δημοσίου ή ο υπουργός "πατέρας" του Καποδίστρια; Μα αυτός δεν λυπήθηκε ούτε την ιδιαίτερη

πατρίδα του, όπου συνένωσε κι εκεί πάνω από είκοσι Κοινότητες σ' ένα Δήμο.

(Σκέφτηκε προφανώς πως έτσι θα σταματούσε την αιμορραγία της εσωτερικής μετανάστευσης, προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, του πληθυσμού της υπαίθρου).

Χωρίς να έχουμε ουτοπίες λοιπόν και φρούδες ελπίδες, στραφήκαμε, ρεαλιστικά σκεπτόμενοι, στο διαπρεπή Νομικό και γνωστό στην κοινωνική ζωή του τόπου, συμπατριώτη μας Μιχάλη Μαρτσέκη, για να μας συμβουλευτεί, τι πρέπει να γίνει, αν έχουμε δίκαιο ή άδικο, αν στέκει νομικά η διαφοροποίησή μας αυτή από το γράμμα και το πνεύμα του εν λόγω νόμου.

Πήραμε έτσι όχι τυχαία την απόφαση να διεκδικήσουμε τη δικαίωση των απόψεών μας, κάνοντας κάθε μορφής αγώνα και εκδηλώνοντας με κάθε τρόπο τη νόμιμη διαμαρτυρία μας.

Για μας είναι αγώνας επιβίωσης του χωριού μας του Κεράσοβου.

Δε θ' αναφερθούμε εδώ στην ιστορικότητα του Κερασόβου και στους αγώνες που έκανε κάθε φορά που κάποιος επιβουλευόταν την ακεραιότητα γενικά του χωριού. Αυτά είναι σ' όλους γνωστά. Τάγραψε η ιστορία και ούτε αντιδρούσε έτσι από συνήθεια και χωρίς λόγο σήμερα.

Οι λόγοι της διαμαρτυρίας μας είναι τελείως χειροπιαστοί.

Οι Κερασοβίτες πέρα απ' το ότι ακόμα και στην καρδιά του χειμώνα ποτέ δεν είμαστε κάτω από διακόσιοι κάτοικοι, το καλοκαίρι και επί δύο-τρεις μήνες γινόμαστε χίλιοι έ-

σως δύο χιλιάδες άτομα, με διάφορες ανάγκες, σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση.

Επίσης είμαστε μια αυτάρκης κοινότητα, γιατί διαχειρζόμαστε 65.000 στρέμματα γης, (βοσκότοποι, μαρμαροφόρες και καλλιεργήσιμες εκτάσεις, πλούσιος υδροφόρος ορίζοντας με ποτάμια και λίμνες - για τουρισμό και εκμετάλλευση, δάση και πολλά άλλα) τα οποία μας αποφέρουν κάτι εισοδήματα, μέσω του Συναυπερισμού μας της κοινής χορτονομής κυρίως και είμαστε έτσι η μόνη Κοινότητα που δεν πλήρωσε ποτέ νερό κανένας χωριανός. Δεν πλήρωσε ποτέ κοινόχρηστο ρεύμα. Αντίθετα κάνει συνεχώς (και με τη συμμετοχή και των τεσσάρων Αδελφοτήτων των ανά τον κόσμο Κερασοβιτών), διάφορα έργα υποδομής όπως κτίρια αρδευτικά και άλλα, για την καλυτεύτευση της ζωής των κατοίκων.

Είμαστε οι μόνοι στην περιοχή που επισκεπτόμαστε το χωριό μας περισσότερο απ' όλους, σε συχνότητα και σε χρόνο παραμονής, ανεξάρτητα από αποστάσεις. Αυτό μας το τονίζουν συνέχεια όλοι οι καλοπροαίρετοι συμπατριώτες μας από τα γύρω χωριά και μας επαινούν για την τόση αγάπη μας, στην πατρώα Γη.

Περιμέναμε λοιπόν απ' τους φίλους Κονιτσιώτες μια κάποια συμπαράσταση στον αγώνα μας αυτόν.

Γνωρίζετε επιπλέον κύριε Τουφίδη πόσο τονώνει την αγορά της Κόνιτσας το Κερασοβίτικο αγοραστικό κοινό σε όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Γενικά είμαστε άνθρωποι συνεργάσιμοι, θετικοί και συνεννοήσιμοι. Αλλά εδώ δεν

καταθέτουμε διαπιστευτήρια όπως οι πρεσβευτές στον πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί απλά δεν έχουμε ανάγκη αναγνώρισης.

Πιστέψαμε και πιστεύουμε ότι στον αγώνα μας αυτόν, θα είχαμε συμπαράστατες, αν όχι όλο τον κόσμο, τουλάχιστον το Δήμαρχό σας, ο οποίος σε κάθε περίπτωση διέβλεπε τον αγώνα μας και αντί καλόπιστα να μας μεταπείσει με επιχειρήματα, προέβη σε προβοκατόρικες πράξεις, όπως π.χ. όταν μπήκε με κάποιον δικό του ανάμεσα στον κόσμο μας, στην κεντρική πλατεία των Ιωαννίνων, όταν το 1997 είχαμε κατέβει σύσσωμοι για να διαμαρτυρηθούμε στον Περιφερειάρχη και στο Νομάρχη και που μέσω των Μ.Μ.Ε. γίναμε γνωστοί στο πανελλήνιο και παίρναμε από παντού τηλεγραφήματα συμπαράστασης. Επίσης αργότερα και σε ανύποπτο χρόνο, δήλωνε στο Γιαννιώτικο τύπο και τα άλλα μέσα ενημέρωσης ότι η Αγία Παρασκευή είναι κοινότητα μη βιώσιμη, πράγμα τελείως αναληθές όπως σας ανέφερα παραπάνω με στοιχεία αδιάσειστα.

Εμείς κ. Τουφίδη, θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας, μέχρι τη δικαίωσή μας και κάτω απ' τη νομική κάλυψη του κ. Μ. Μαρτσέκη, θα το πετύχουμε.

Παρακαλούμε τους ιθύνοντες της Κόνιτσας που με το λαό της δε μας χωρίζει τίποτε - να μας αφήσουν στην πάλη μας και στους αγώνες μας και εφ' όσον δε θέλουν να συμπαρασταθούν τουλάχιστονας μη μας πολεμούν.

Σας ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Νίκος Γαλάνης

Γαλάτσι - Αθήνα

Απὶ τὰ ανέκδοτα τοῦ Παλαιοσελλίου

ΤΟΥ ΗΛΙΑ Ε. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Το παρατσούκλι "κακόθιος" είχε ο νεαρός κάτοικος του Παλαιοσελλίου Α.Μ. Όμως δεν ήταν κακός, αλλά πολύ καλός, υπάκουος, αγαθός.

Κάθε καλοκαίρι έβασκε στο βουνό τα μουλάρια του πατέρα του και ήταν ευχαριστημένος απ' τη δουλειά αυτή, γιατί απολάμβανε τον καθαρό αέρα και τα κατακάθαρα νερά του βουνού.

Μόνο, ένα παράπονο είχε ο Α.Μ. Η μισή οκά ψωμί που καθημερινά του έδιναν δεν τον χόρταινε - παραπονιόταν, γκρινίαζε, ζητούσε αύξηση.

Μια μέρα η μεγαλύτερη απ' αυτόν αδερφή του, έβαλε στο τορβά του 300 δράμια ψωμί και του είπε να παύσει να παραπονιέται και να γκρινιάζει. Τότε ο συμπαθής Α.Μ. παραπονιάρικα απάντησε:

"Τι θα μου κάμουν τα 300 δράμια ψωμί, δεν έβαζες τουλάχιστον στο τορβά μισή οκά";

* * *

Κάθε Κυριακή και μεγάλη γιορτή, ο κάτοικος του χωριού Ι. Π. με προθυμία και ευχαρίστηση έλεγε στην Εκκλησία την Κυριακή προσευχή, που η Θεία Λειτουργία διαλαμβάνει.

Επαναλάμβανε όμως τρεις φορές τη φράση της προσευχής "τον άρτον ημών τον επιούσιον δος ημίν σήμερα", και μια Κυριακή, όταν ο Ι.Π. με πάθος επαναλάμβανε τον στίχο της προσευχής

"τον άρτον ημών των επιούσιον δος ημίν..." ο εκκλησιαζόμενος κάτοικος του χωριού Α.Τ., εκνευρισμένος φώναξε:

"Πετάξτε του επί τέλους ένα κομμάτι ψωμί, για να πυχάσουμε απ' αυτόν".

* * *

Το έτος 1911 (Τουρκοκρατία) έγιναν εκλογές για να εκλέξουν οι κάτοικοι εκάστης περιοχής τον Εκλέκτορά τους, δηλαδή εκείνον που επάξια θα τους αντιπροσώπευε στο Περιφερειακό Τοπικό Συμβούλιο (Κονίτσης). Στα χωριά της Λάκκας του Αώου που αποτελούσαν μία περιοχή, ήταν δύο υποψήφιοι εκλέκτορες ο Παύλος Ζησάκης απ' το Παλαιοσελλί και ο Θανάσης Πεπόνης ή Ρόσιος απ' τους Πάδες.

Εξελέγη εκλέκτορας με μεγάλη πλειοψηφία, ο Παύλος Ζησάκης και η εκλογή του γιορτιάστηκε πανηγυρικά. Ακολούθησαν εκδηλώσεις, ζητωκραυγές, ημερονύκτιο γλέντι τατρακούβερτο με φαγοπότια, όργανα, χορούς, πυροβολισμούς (με κυνηγετικά όπλα). Ήταν τόσο έντονες οι εκδηλώσεις, ώστε ένας ΤουρκοΑλβανός κωροφύλακας (τσαντραμάς) που παραβρέθηκε στο χωριό, με θαυμασμό είπε:

"Πω, και Σουλτάνο να βάζατε στο θρόνο, τέτοιο νταλαβέρι δεν θα κάνατε".

* * *

Σεμνός, σεβαστός, ευλαβής τηρητής

της Αποστολικής ρήσης.

“Πείθεσθε τοις Ηγουμένοις” ήταν, ο ιερέας του χωριού Παπα-Γιώργης Καμπέρης.

Εμπνευσμένος από συντηρητικές και πειθαρχημένες αντιλήψεις ο Παπαγιώργης όταν έβλεπε νεαρούς να μη σέβονται τους μεγαλύτερους και τις δικές τους αντιλήψεις που ήθελαν να επιβάλουν, κουνώντας στεναχωρημένος το κεφάλι του ο σεβάσμιος ιερέας έλεγε:

“Σηκώθηκαν οι ουρές να χτυπήσουν το κεφάλι”.

* * *

Είκοσι πέντε χρόνια τσομπάνης στο Παλαιοσέλλι, ο Πάντος με τη τσοπάνισσα γυναίκα του τη Πάνταινα, από ένα χωριό της Θεσπρωτίας. Ήταν καλοί άνθρωποι, τακτικοί στη δουλειά τους κι ευχαριστημένοι οι κάτοικοι απ’ αυτούς.

Η τσοπάνισσα Πάνταινα όμως, ανεπίδεκτη μαθήσεως, αν και τόσα χρόνια στο Παλαιοσέλλι, δεν μπόρεσε να μάθει την τοπική κουτσοβλάχικη διάλεκτο, άρθρωνε μόνο κουτσοβλάχικες λέξεις, τις ανακάτωνε με τη Τσάμικη ελληνική ομιλία της και δημιούργησε όπως θα δούμε διάλεκτο δική της πολύ ευχάριστη.

Όταν κάποτε βοσκούσε το κοπάδι σε μια ψηλή ράχη, ξαφνικά αέρας δυνατός

φύσηξε, την έριξε χάμου και χτύπησε στο πόδι με αποτέλεσμα να κουτσαίνει αρκετό χρονικό διάστημα.

Τη ρώτησαν οι κάτοικοι και κυρίως οι γυναίκες τι έπαθε, κι εκείνη στηριζόμενη στη μαγκούρα της έλεγε στη διαλεκτό της το πάθημά της ως εξής:

“Πήγα σε μια τζεάνα (ράχη), φύσηξε δυνατός αβήματος (αέρας), μ’ έριξε στο χώμα, χτύπησα στο τσιόρου (Πόδι) και τώρα κούτσα, κούτσα”.

* * *

Σταφύλια, γλυκά σταφύλια από ξένο αμπέλι επεθύμησε σαραντάχρονος κάτοικος του χωριού. Ξεκίνησε και με βήμα ταχύ και με προφύλαξη, έφθασε στο ποθητό αμπέλι. Σταμάτησε απ’ έξω, ερεύνησε με το βλέμμα του την περιοχή κι όταν επείσθη, ότι δεν τον είδε κανείς μπήκε στο κατάφορτο από σταφύλια αμπέλι. Ορθός και με ευλάβεια έκαμε το σταυρό του και έσκυψε να κόψει το πρώτο σταφύλι. Δεν πρόφθασε όμως να το κόψει, τον σταμάτησε η βαριά φωνή του αγροφύλακα λέγοντάς του:

“Ε! ο Σταυρός στην κλεψιά δεν βοηθά”.

Άφαντος ο δράστης από την ταραχή του ξέχασε στο αμπέλι το καλάθι του, λάφυρο του αγροφύλακα...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ
Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8 ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά: Πρωί 9.30 - 12 -- Απόγευμα 5.00 - 9.30
και Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. με ραντεβού

Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας

Ο ετήσιος χορός της Αδελφότητας Λυκόρραχης και του Συλλόγου "Η Ζέρμα" Αθηνών

Πραγματοποιήθηκε στις 13 Φλεβάρη στο ξενοδοχείο STANLEY με μεγάλη επιτυχία ο χορός.

Η Διεύθυνση του ξενοδοχείου φρόντισε για τον κατάλληλο στολισμό της αίθουσας και τους ευχαριστούμε.

Στη βραδιά παραβρέθηκαν προσκεκλημένοι συμπατριώτες του Νομού και της επαρχίας μας.

Είχαμε την τιμή να είναι κοντά μας ο κ. Μωραϊτης (τ. βουλευτής), η κα Νίκη Γκουτουβά (Π.Σ.Ε.), η κα Λένα Γαλάνη (Ομοσπονδία Αδελφοτήτων) επαρχ. Κόνιτσας), ο κ. Χολέβας (από το Ασημοχώρι), ο κ. Αθανασόπουλος (από την Οξυά), ο κ. Γρηγόρης Φώτου (Π.Ε.Ε.Π.Π) καθώς επίσης μέλη του Συμβουλίου της Αδελφότητας Πύργου.

Συγχαρητήρια τηλεγραφήματα για την επιτυχία του χορού στείλανε οι βουλευτές του Νομού μας, ο κ. Νομάρχης, ο Δήμαρχος Μαστοροχωρίων καθώς και τα τοπικά Συμβούλια των διαμερισμάτων Κεφαλοχωρίου και Πλαγιάς.

Η Αδελφότητα Λυκόρραχης (Κεφαλοχώρι) για άλλη μια φορά θέλει να ευχαριστήσει τον κ. Αθανασόπουλο ο οποίος φρόντισε να στείλει στο Κολλέγιο Αθηνών μια σειρά βιβλίων για το Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας.

Όταν η αίθουσα γέμισε και οι συμπατριώτες με τις παρέες τους κάθησαν στα τραπέζια, οι Προέδροι των Δ.Σ. των Συμβουλίων ευχήθηκαν καλή διασκέδαση.

Σε συνέχεια η αίθουσα άρχισε να γεμίζει με ήχο του δημοτικού τραγουδιού.

Από μία γωνία της μεγάλης αίθουσας και σε

ρυθμούς της μουσικής εμφανίζεται το χορευτικό το οποίο αποτελείται από παιδιά.

Βγαίνει στην πίστα και με παραδοσιακές στολές χορεύει τους τοπικούς χορούς.

Οι γονείς των παιδιών σηκώνονται από τις θέσεις και καμαρώνουν τα νιάτα. Μερικοί φωτογραφίζουν τις στιγμές χαράς και άλλοι τραβούν εικόνες με την κάμερα.

Εδώ θα πρέπει να πούμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στη δασκάλα των χορών κα. Κοντοζήση Βασιλική (από το Κεράσοβο).

Επίσης μεγάλη είναι η φροντίδα της κας Σδούκου Βασιλικής η οποία είχε την ευθύνη για την συγκέντρωση των παιδιών του χορευτικού.

Αφού τα παιδιά του χορευτικού με τον τελευταίο χορό αποχαιρετούν τους συμπατριώτες, τη θέση στην πίστα παίρνουν οι οργανοπαίχτες, ο Θωμάς Βλαχόπουλος με το κλαρίνο και τα άλλα άτομα της κομπανίας ήρθαν από τα Γιάννενα.

Με τα πρώτα ακούσματα του κλαρίνου αρχίζει ο χορός, σηκώνονται τα μέλη των Συμβουλίων, καθώς επίσης οι προσκεκλημένοι και σέρνεται ο χορός. Σιγά-σιγά η πίστα γεμίζει με κόσμο και το γλέντι ανάβει, για τα καλά.

Αυτοί που δεν χορεύουν ψάχνουν τους γνωστούς και ανταλλάζουν μεταξύ τους κουβέντες.

Με πολύ κέφι και χαρά ο χορός φτάνει στο τέλος αφού κρατάει μέχρι τις πρωϊνές ώρες.

Όλοι φεύγουν ευχαριστημένοι και εύχονται του χρόνου καλύτερα.

Δημήτρης Σδούκος

ΣΧΟΛΙΑ

Στη διάρκεια του “ΕΥΑΘΛΟΥ” ιδιωτικό ελικόπτερο έκανε αρκετά δρομολόγια μες στη Χαράδρα Αώου και σε χαμηλό ύψος. Υποστηρίζεται από πολλούς ότι αυτό είναι επιζήμιο για τα αγριόγιδα και τα άλλα αγρίμια της χαράδρας, γιατί ο τρομερός θόρυβος του ελικοπτέρου με τον αντίλαλο ανάμεσα στις πλαγιές των βουνών τα αλαφιάζει και τρέχουν απεγνωσμένα να κρυφτούν εδώ κι εκεί με κίνδυνο να γκρμποτσακιστούν.

Αυτά τα ζωντανά κινδυνεύουν να εξαφανιστούν - όπως τόσες φορές έχουμε γράψει - από τους παράνομους “κυνηγούς” ας μην τους προσθέτουμε κι άλλον έναν κίνδυνο επιπλέον με άστοχες ενέργειες.

Ο Δήμος, οι Σύλλογοι και όλοι οι ευαίσθητοι πολίτες ας μην επιτρέψουν άλλη φορά τέτοιου είδους θορυβώδικα “παιχνιδάκια” μέσα στον Εθνικό Δρυμό.

• Επιτέλους ύστερα από 78 ημερών εγκληματικούς, μονόπλευρους βομβαρδισμούς του Κλίντον στη Σερβία σταμάτησε “ο πόλεμος”.

Τώρα καλούνται οι Ευρωπαίοι, από τον Κλίντον, να πληρώσουν τα έξοδα για την ανασυγκρότηση των Βαλκανίων!

(Εκεί που μας χρωστούσανε μας πήραν και το βόϊδι, που λέει και η λαϊκή παροιμία).

• Ο Κλίντον (όπως μετέδωσαν τα μέσα ενημέρωσης στις 25/6) αποκηρύσσει αντί 5 εκατομμυρίων δολαρίων το Μιλόσεβιτς ως εγκληματία πολέμου κ.λ.

Τους κατ’ εξακολούθηση εγκληματίες Κλίντον, Ολμπράϊτ, Νατοϊκούς, ποιός, πότε και με πόσα δολάρια θα τους αποκηρύξει;

• Αλήθεια, τι κάνουν τώρα οι Δυτικοί που είχαν zalίσει τον κόσμο χύνοντας κροκοδειλία δάκρυα για τους Αλβανόφωνους Κοσοβάρους πρόσφυγες, όταν βομβαρδίζονταν η Σερβία; Κατάπιαν τη γλώσσα τους και δε βλέπουν τα “καρβάνια των Σέρβων που εγκαταλείπουν το Κόσοβο κυνηγημένοι από τους “Ουτσεκάδες” και φεύγουν για το άγνωστο.

Καμαρώστε τους “ανθρωπιστές” Ευρω-Αμερικάνους για την υποκρισία τους. Δυο μέτρα, δυο σταθμά.

Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ανάμεσα σε Βοϊδομάτη και Μπουραζάνι κινήθηκαν οι Κονιτσιώτες την Πρωτομαγιά και ο καιρός βοήθησε να βγει αρκετός κόσμος στην ανθισμένη φύση.

• Στις 5/5 το βράδυ υπό την αιγίδα της Μητρόπολης και του Δήμου Κόνιτσας, τα σχολεία Τ.Ε.Λ. και Τ.Ε.Ε. πραγματοποίησαν εκδηλώσεις τιμής στη μνήμη του μοναχού Παΐσιου.

Ως γνωστό, ο π. Παΐσιος γεννήθηκε στα Φάρασα της Καπαδοκίας, μεγάλωσε στην Κόνιτσα όπου ήρθαν πρόσφυγες οι γονείς του.

Έγινε μοναχός στο Άγιο Όρος και αφού μόνασε για τέσσερα χρόνια στο μοναστήρι του Στομίου επέστρεψε στο Αγ. Όρος όπου τον επισκέπονταν πολλοί άνθρωποι απ’ όλη την Ελλάδα.

Στην εκδήλωση έγινε προβολή με

διαφάνειες από τον π. Διονυσίο Τάτση, ομιλία και συζήτηση με τους π. Θεόκλητο, Καθηγούμενο της Μονής Αγ. Αρσενίου Χαλκιδικής (μοναστήρι που ίδρυσε ο π. Παΐσιος) και τον π. Αρσένιο Βλιαγκόφτη, μοναχό της ίδιας μονής και διδάκτορα της Θεολογίας - Φιλολογίας.

Στον προθάλαμο του Δημαρχείου οι μαθητές παρουσίασαν έκθεση βιβλίου φωτογραφίας από τη ζωή και το έργο του π. Παΐσιου.

- Διακρατική συνάντηση για την αξιοποίηση των νερομύλων στο πλαίσιο του προγράμματος RARHAEL πραγματοποιήθηκε στην Κόνιτσα στις 6/5 όπου έγινε παρουσίαση των προγραμμάτων στις τρεις περιοχές εφαρμογής Gordes (Γαλλία), Norcia (Ιταλία), Μπουραζάνι (Ελλάδα).

Με την αξιοποίηση του Μύλου στο Μουραζάνι θα έχουμε έναν πόλο έλξης αρκετών Επισκεπτών στην περιοχή μας.

- Στις 23/5 το Δημ. Συμβούλιο Κόνιτσας πραγματοποίησε πανηγυρική συνεδρίαση με θέμα "Η πορεία του Νόμου" "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" στο νέο Δήμο Κόνιτσας και η προοπτική στήριξης των Οργανισμών Τοπ. Αυτοδιοίκησης" με τη συμμετοχή της Υπουργού Εσωτ. και Δημ. Διοίκησης κ. Βάσως Παπανδρέου.

- Με την ονομασία "ΕΥΑΘΛΟΣ" πραγματοποιήθηκαν στην Κόνιτσα για δεύτερη χρονιά αθλητικοί αγώνες από τις 27-30 Μαΐου. Αθλητές απ' όλη την Ελλάδα αγωνίστηκαν στην ποδηλατοδρομία, τρέξιμο, καγιάκ στον Αώο, αναρρίχηση, τοξοβολία και αερροπερισμό.

Μετά τη λήξη των αγώνων και την α-

πονομή των επάθλων, ακολούθησε μουσική εκδήλωση με τη χορωδία της Εμπορικής Τράπεζας στην αίθουσα του Δημαρχείου.

Η χορωδία ιδρύθηκε το 1964 και έδωσε συναυλίες σε πολλές χώρες της Ευρώπης παίρνοντας πολλές διακρίσεις. Η άψογη εμφάνιση της στην Κόνιτσα με διευθυντή τον κ. Σταύρο Μπερή, άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις.

- Ο Ορειβατικός Σύλλογος Αλεξάνδρειας (Γιδα) στις 13-15 Αυγούστου θα πραγματοποιήσει διάσχιση του Φαραγγιού Αώου. Αρχηγός και οδηγός της πορείας θα είναι ο Θωμάς Πλατής από το Ελεύθερο.

- Μέλη της Ορειβ. Ομάδας Κόνιτσας πραγματοποίησαν αναβάσεις τους μήνες Μάρ-Ιούνιο στο Σμόλικα και στη Γκαμήλα.

- Στις 24/6, με τη λήξη των μαθημάτων του Μουσικού Ωδείου του Δήμου Κόνιτσας τα παιδιά έπαιξαν όργανα στο Δημαρχείο δείχνοντας στους συγκεντρωμένους που παρακολούθησαν την εκδήλωση την πρόοδο και την επίδοσή τους.

- Στις 2/6 στην τοποθεσία Σουρβιές της Λαγκάδας, αγέλη λύκων κατασπάραξε 32 πρόβατα του Ηλία Κατσιώτα.

- Ο Μιχάλης Π. Μπάρμπας από την Κόνιτσα ορκίστηκε στις 15/6 ως Ανθ/γος της Σχολής Ευελπίδων.

Του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία στο στράτευμα.

- Στις 5 Ιουνίου το κέντρο Περ/κής Εκπ/σης Κόνιτσας πραγματοποίησε στο Δημαρχείο εκδήλωση συζήτηση για το Περιβάλλον και την Ειρήνη.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Είναι η 6η φορά που ο μαθητής του Ω-δείου Κόνιτσας Μπάρμπας Φίλιππος βραβεύεται στους Πανελλήνιους Μαθητικούς Αγώνες Μουσικής. Όμως για πρώτη φορά φέτος στην ανώτατη κατηγορία. Στους μεν περιφερειακούς αγώνες προκρίθηκε χωρίς ανταγωνισμό, στους δε πανελλήνιους παρόλο που ο συναγωνισμός ήταν υψηλού επιπέδου προκρίθηκε ως ο τρίτος καλύτερος κιθαριστής σε όλη την Ελλάδα. Βραβεύτηκε στις 11/5/1999 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών από τον Υπουργό Παιδείας Γεράσιμο Αρσένη, παρουσία του Προέδρου της Συντονιστικής Επιτροπής των Αγώνων κ. Περικλή Νεάρχου, του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς κ. Πέτρου Σφηνάκη, της προέδρου του Ε.Ι.Ν. κ. Ντίνας Μπέν, του Γενικού Γραμματέα της Ο.Λ.Μ.Ε. κ. Κώστα Μανιάτη, κυβερνητικών παραγόντων και πλήθους κόσμου.

* * *

Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών. ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Είναι πράγματι συγκινητικό το ενδιαφέρον των απανταχού συγχωριανών μας, που συνεχίζουν να προσφέρουν από το υστέρημά τους διάφορα χρηματικά ποσά για την αποπεράτωση αναστήλωσης των εκκλησιών του χωριού μας.

Αυτή τη φορά οι παρακάτω συγχωριανοί μας διέθεσαν το χρηματικό ποσόν που ήταν απαραίτητο για την αντικατάσταση των κατεστραμμένων καντηλιών του Ιερού ναού Αγίου Γεωργίου.

Γκιώκας Γεώργιος 20.000 δρχ.

Ευθυμίου Παύλος 20.000 δρχ.

Κιτσαντώνης Ιωάννης 20.000 δρχ.

Λύτη-Μπάρκη Αικατερίνη 20.000 δρχ.

Μπάρκης Σπυρίδων 20.000 δρχ.

Μποζώνας Ανδρέας 20.000 δρχ.

Μποζώνας Νικόλαος 20.000 δρχ.

Φούντου Μαρίνα 20.000 δρχ.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει θερμά τους καλούς συγχωριανούς μας, άξιους συνεχιστές των προγόνων τους, ευχόμενοι το παράδειγμά τους να μιμηθούν όλοι οι συγχωριανοί μας, για να ανταπεξέλθουμε σ' αυτή τη μεγάλη υποχρέωση της αναστήλωσης των εκκλησιών, που έχει αναλάβει ο Σύνδεσμός μας.

* * *

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου στο οποίο συμμετέχει, ως τακτικό μέλος και εκπρόσωπος των εργαζομένων, ο συμπατριώτης μας και Πρόεδρος του Συλλόγου Γανναδιωτών "ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΑΞΙΑΡΧΑΙ", κ. Γεώργιος Δερμιτζάκης, με την αριθμ. 2296/11.2.1999 απόφασή του και στα πλαίσια του Κοινωνικού ρόλου τον οποίο επιτελεί το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, ενέκρινε για την περιοχή μας τις παρακάτω οικονομικές ενισχύσεις - χορηγίες:

α) Ποσό δρχ. 500.000 για την Ιερά Μονή "ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΙΚΟΥ" Μοναστηρίου Κόνιτσας για την αναστήλωση και συντήρησή της.

β) Ποσό δραχ. 500.000 για την οικονομική ενίσχυση του Εκκλησιαστικού Γηροκομείου Κόνιτσας "Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ" και

γ) Ποσό δρχ. 500.000 για το Σύλλογο Γανναδιωτών "ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΑΞΙΑΡΧΑΙ" και

δ) Ποσό δρχ. 500.000 για την επισκευή της στέγης της Εκκλησίας των "ΑΓΙΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ" Γανναδιού.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

18.00-18.20	Ν. Γεωργόπουλος, Καθηγητής Παν/μίου Μακεδονίας-Θράκης, Τμ. Πολιτικών Επιστημών: Η φύση: ανθρώπινες ερμηνείες
18.20-18.40	Β. Νιτσιάκος, Επίκ. Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων: Η έννοια της προόδου και του πολιτισμού στο κατώφλι του 21ου αιώνα.
18.40-19.00	Α. Κατσίκης, Επίκ. Καθηγητής Παιδ/κού Τμήματος Δημ. Εκπ/σης Παν/μίου Ιωαννίνων: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Για την προώθηση της Ειρήνης
19.00-19.15	Διάλειμμα
19.15-19.35	Γ. Δημολιάτης, Επίκ. Καθηγητής Υγιεινής του Παν/μίου Ιωαννίνων: Η απελευθέρωση από το φόβο του πολέμου ως πρώτη αιτία υγείας
19.35-19.55	Τ. Αλμπάνης, Αν. Καθηγητής Παν/μίου Ιωαννίνων, Τμήμα Χημείας Τα τοξικά χημικά στον αέρα εξαιτίας του πολέμου
19.55-21.00	Συζήτηση

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Στις 12/5 ο Γιώργος και η Γλυκερία Φωτούχου απόκτησαν αγοράκι στη Θεσσαλονίκη.

- Στις 30/5 ο Θεόδωρος και η Αναστασία Μαλάμη απόκτησαν στην Κόνιτσα κοριτσάκι.

- Στις 9/6 ο Κώστας Τσουμάνης και η Μαργαρίτα Χ. Πάντου απόκτησαν στα Γιάννινα κοριτσάκι.

Βαπτίσεις:

Στις 12/4 ο Θωμάς και η Αλεξάνδρα Σιώρου βάφτισαν το αγοράκι τους στην Κόνιτσα. Όνομα Κωνσταντίνος.

- Στις 3/5 ο Γιώργος και η Μερόπη Σπανού στην Κόνιτσα βάφτισαν το αγοράκι τους. Όνομα Πασχάλης.

- Στις 16/5 βάφτισαν την κορούλα τους στην Κόνιτσα ο Γιώργος και η Ελένη Μπαζούκη. Όνομα Διονυσία.

- Ο Παντελής και η Μαρία Ζηκάκη βάφτισαν στην Κόνιτσα στις 23/5 τα δίδυμα τέκνα τους. Ονόματα: Βασιλική - Χρυσοβαλάντης.

- Στις 23/5 βάφτισαν στην Αθήνα ο Κώστας και η Ευανθία Τζίνα την κορούλα τους. Όνομα Αθανασία-Χρυσούλα. Ανάδοχος ο Νικ. Βλάχος από τη Φούρκα.

- Στις 20/6 βάφτισαν στην Κόνιτσα το κοριτσάκι τους ο Μανώλης και η Καλυψώ Βαρδάκη. Όνομα: Ευθαλία. Ανάδοχος η Μίνα Μπακούρη.

- Στις 26/6 ο Βασίλης και η Ελένη Μπούσμπουλα βάφτισαν την κορούλα τους στην Κόνιτσα. Όνομα. Άρτεμις.

Αρραβώνες:

Αρραβωνιάστηκαν στην Κόνιτσα, στις 12/6, ο Απόστολος Μ. Βλάχος και η Ελπίδα Β. Γαϊτανίδη.

- Στις 26/6 αρραβωνιάστηκαν στην

ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Κόρυθα

ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

	ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ	ΑΚΥΡΑ-ΛΕΥΚΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΠΛΟΣΟΚ	ΝΑ	ΚΚΕ	ΣΥΝΑΣΤΗ	ΔΗΚΚΙ	ΠΟΣΑΝ	ΘΙΛΕΥΘΕΡΟΙ	ΛΟΙΠΑ	ΑΠΟΧΗ %
240	638	440	20	420	147	152	33	23	29	14	6	16	31,03
241	589	433	12	421	165	181	36	19	22	3	8	17	26,49
242	536	371	11	360	108	183	21	9	26	5	4	14	30,78
243	581	368	12	356	125	143	28	24	17	5	5	9	36,66
244	147	59	3	56	12	36	3	1	0	2	0	2	59,86
245	401	7	1	6	1	3	1	1					98,25
246	404	3	0	3	1	2							99,26
247	295	196	6	190	58	91	13	4	11	1	3	9	33,56
248	276	126	10	116	26	60	15	0	3	4	0	6	54,35
249	381	187	1	186	63	86	14	9	3	1	0	10	50,92
250	137	56	1	55	18	12	8	0	9	3	1	4	59,12
251	328	187	3	184	61	57	21	4	22	3	0	16	42,99
252	165	85	5	80	25	33	7	4	5	0	2	4	48,48
253	188	133	9	124	30	77	3	5	3	1	2	3	29,26
254	149	71	4	67	23	28	3	3	4	3	0	3	52,35
255	290	205	8	197	33	73	7	9	16	1	1	7	29,31
256	305	214	7	207	70	76	19	7	19	2	5	9	29,84
257	350	224	7	217	70	97	6	5	17	8	3	11	36,00
258	235	164	4	160	62	75	6	1	9	2	0	5	30,21
259	321	196	4	192	65	98	5	7	5	7	2	3	38,94
260	178	113	5	108	19	72	2	5	3	0	3	4	36,52
261	156	70	2	68	16	47	0	0	4	0	0	1	55,13
262	114	60	0	60	18	30	4	4	0	1	3	0	47,37
263	315	164	1	163	34	66	20	5	6	3	2	5	47,94
264	321	210	8	202	92	35	13	32	19	2	3	6	34,58
265	255	129	3	126	50	43	15	5	7	1	0	5	49,41
266	346	167	2	165	68	68	23	3	5	1	3	4	51,73
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	8401	4638	149	4489	1482	1926	326	189	264	73	56	173	44,79

ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

ΤΟ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ	198	122	4	118	36	47	9	2	10	5	0	9	38,38
ΤΟ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ	225	135	5	130	48	53	7	1	7	5	3	6	40,00
ΤΟ ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ	165	91	5	86	35	33	5	5	5	0	0	3	44,85
ΤΟ ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ	511	255	10	245	107	34	53	35	13	1	0	2	50,10
ΤΟ ΚΑΣΤΑΝΕΑ	353	223	4	219	88	57	37	19	14	2	3	3	36,83
ΤΟ ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	414	240	6	234	89	55	50	13	10	5	1	11	42,03
ΤΟ ΛΑΓΚΑΔΑΣ	299	169	3	166	53	65	24	7	6	9	0	2	43,48
ΤΟ ΟΞΥΑΣ	201	84	1	83	30	19	22	2	4	1	1	4	58,21
ΤΟ ΠΛΑΓΙΑΣ	348	154	3	151	44	43	38	12	7	0	1	6	55,75
ΤΟ ΠΛΗΚΑΤΙΟΥ	350	159	2	157	53	51	25	5	16	1	2	4	54,57
ΤΟ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	441	291	9	282	100	101	44	17	6	4	5	5	34,01
ΤΟ ΧΙΟΝΙΑΔΩΝ	139	61	2	59	19	30	3	2	3	0	0	2	56,12
ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	3644	1984	54	1930	702	584	317	120	101	33	16	57	45,55

● Εγγεγραμμένοι:9.544.041
 ● Ψήφισαν:6.704.130
 ● Έγκυρα:6.420.532

● Άκυρα:150.131
 ● Λευκά:133.287
 ● Αποχή29,75%

ΚΟΜΜΑΤΑ		1999	
1.	ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (9)	2.311.684	36,00%
2.	ΠΑΣΟΚ (9)	2.113.385	32,92%
3.	ΚΚΕ (3)	556.545	8,67%
4.	ΔΗΚΚΙ (2)	439.649	6,85%
5.	ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ (2)	331.398	5,16%
6.	ΠΟΛ.ΑΝ.	146.347	2,28%
7.	ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ	103.817	1,62%
8.	ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΥΝΗΓΩΝ	64.068	1,00%
9.	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΩΝ	52.410	0,82%
10.	ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ	48.387	0,75%
11.	ΚΟΛΛΑΤΟΣ	42.350	0,66%
12.	ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	30.616	0,48%
13.	ΡΑΚ	21.241	0,33%
14.	Μ-Λ ΚΚΕ	16.767	0,26%
15.	ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	16.564	0,26%
16.	ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ (Χατζ.)	14.326	0,22%
17.	«ΛΕΥΚΟ»	14.255	0,22%
18.	Μ.Ρ.Α.	10.869	0,17%
19.	ΑΣΚΕ	9.472	0,15%
20.	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ	7.687	0,12%
21.	ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ	4.948	0,08%
22.	ΟΑΚΚΕ	4.593	0,07%
23.	ΚΟΜΜΑ ΑΝΘΡΩΠ. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	1.199	0,02%
24.	ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ (Σχιζ.)	830	0,01%
●	ΛΟΙΠΟΙ	57.125	0,89%

ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΥΡΟΕΚΛΟΓΕΣ 1999

Αποτελέσματα Ν. Ιωαννίνων

ΝΚ 33.27%	ΣΥΝ	4.78%
37.25%	ΠΟΛ. ΑΝ.	1.86%
Ε. 9.04%	ΦΙΛΕΛ.	1.49%
ΚΙ 7.74%	ΛΟΠΑ	4.60%

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΕΛΕΥΘ. (ΚΛΑΙΡΗ) Α. ΔΕΣΚΑ - ΖΗΚΟΠΟΥΛΟΥ
 ΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ (ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ
 OLOGY DEPT. ΤΟΥ UNIVERSITY HOSPITAL OF GENT, BELGIUM.
 ΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ, ΟΡΜΟΝΙΚΕΣ
 ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.
 ΓΙΝΕΤΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ.

ΦΑΧ Ιατρείου: 47447
 Δικείας: 47124

ΔΩΔΩΝΗΣ 24, 45221
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ (έναντι ΞΕΝΙΑ)

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

Σε όλη την Ελλάδα, τιμές προσιτές, πακε-
 τάρισμα, αρμαπάρισμα. Δωρεάν αποσυν-
 δέσεις - συνδέσεις ηλεκτρικών συσκευών.

ΤΡΟΜΠΟΥΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Τηλ. οικ. 4512904 κιν. 093-458032
Π Ε Ι Ρ Α Ι Α Σ

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ. ΡΕΒΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Τηλ.: 426.951 ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 22 ΠΑΤΡΑ

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
 ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
 ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΙΑΤΡ. ΘΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
 ΟΙΚΙΑ ΦΛΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
 ΔΕΧ. ΔΕΥΤ., ΤΕΤ., ΠΕΜΠ. 6 - 8 Μ.Μ.
 ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
 ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
 ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
 ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
 ΤΗΛ. ΚΙΝΗΤΟ 094 392 273

Π Ω Λ Ε Ι Τ Α Ι

Το τριώροφο κτίριο που στεγάζεται το Αστυνομικό Τμήμα Κονίτσης, πλήρως ανακαινισμένο και εκσυγχρονισμένο.

Εμβαδόν κτιρίου 380 τετρ. μέτρα.

Εμβαδόν οικοπέδου 1.300 τετρ. μέτρα.

Συντελεστής δομήσεως 0.80.

Οικοδομούνται συνολικά 1.040 τετρ. μέτρα συν τα ημιυπόγεια.

Πληροφορίες:

Τηλ. **01-7517136, 01-7525301**

ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

ROOMS FOR RENT

(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)

Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.

ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ

Τηλ. 22065

Α Ν Θ Ο Π Ω Λ Ε Ι Ο

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ & ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

Τ Σ Ι Ρ Ω Ν Η Σ

ΤΗΛ. 0655 - 22005 ΟΙΚΙΑΣ 22113

ΚΟΝΙΤΣΑ

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικά
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

- Παράδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Τηλ. (0655) 23 2 88

Κόνιτσα

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ερμού 73 - Πλατεία Αγ. Σοφίας

Τηλ. 269342 - Θεσ/νίκη.

ΜΑΡΙΚΑΠΗ-ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΤΣΗ

ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ - ΟΓΚΟΛΟΓΟΣ
ΔΡ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΛΠΟΣΚΟΠΗΣΗ
ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
* THE BIRMINGHAM AND MIDLAND HOSPITAL FOR WOMEN *
BIRMINGHAM ΑΓΓΛΙΑ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΥ "ΛΗΤΩ"

ΔΕΧΕΤΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ 6 - 8 Μ.Μ. ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΑΤΡΕΙΟ
ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΥ 2 & ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ
ΓΚ 151 26 ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΛΕΣΒΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
ΤΗΛ. 8031 52

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ

(Πάνω στον Εθνικό Δρόμο)

Τηλ. 0655/22

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

“ΣΜΟΛΙΚΑΣ” U.S.A.	Δολ. 40	Μαρκόπουλος Σπυρ. Γιάννινα	2.000
Μήλιος Βασ. U.S.A.	Δολ. 20	Λαμπρίδου Αλεξ. Γιάννινα	2.000
Ζιώγας Θεοδ. U.S.A.	Δολ. 40	Δάψη Μάρθα Γιάννινα	2.000
	Δρχ.	Τασούλας Κων. Γιάννινα	2.000
Σπύρου Βασ. Γερμανία	10.000	Παπαζήσης Ηλίας Γιάννινα	3.000
Σπύρου Γεωργ. Γερμανία	6.000	Χαλκιάς Κων. Γιάννινα	2.000
Παπαχρήστου Ευθαλία Αθήνα	2.000	Πρωτόπαππας Γεωργ. Γιάννινα	3.000
Μπάρμπας Σωτ. Αθήνα	3.000	Ξάνθος Αποστ. Γιάννινα	2.000
Καρβούνης Θεοδ. Αθήνα	4.500	Σκούφιας Δήμος Γιάννινα	2.000
Κίτσιος Χριστοφ. Αθήνα	5.000	Φουνταράς Κων. Γιάννινα	2.500
Γεωργίου Βάσω Αθήνα	3.000	Ντέμος Ιωαν. Γιάννινα	2.000
Κίτσιος Γ. Κων. Αθήνα	5.000	Καφές Χριστόδ. Γιάννινα	2.000
Μαρτσέκης Χρ. Αθήνα	10.000	Παπαναστασίου Γεωργ. Γιάννινα	2.000
Κελεριάν Αθαν. Αθήνα	2.000	Φωλλίδης Δημ. Γιάννινα	5.000
Παγούνης Μικ. Αθήνα	2.000	Μπουζούλα Μαρία Γιάννινα	2.000
Σκούρτης Αναστ. Αθήνα	2.000	Σχίζα Μαίρη Γιάννινα	2.000
Χατζημελετίου Β. Αθήνα	5.000	Κεφάλας Πασχάλης Θεσ/νίκη	2.000
Θεοδοσίου Κων. Αθήνα	3.000	Αραμπατζής Δημ. Θεσ/νίκη	2.000
Σακκά Ανθή Αθήνα	2.000	Μήτση Θεοδώρα Θεσ/νίκη	2.000
Φράγκος Χρ. Αθήνα	2.000	Μήτσης Κων. Θεσ/νίκη	2.000
Φέττα Ολυμπία Αθήνα	2.000	Φαρμάκη Ειρήνη Θεσ/νίκη	2.000
Κίτσιου Ειρήνη Αθήνα	5.000	Σταυρίδη Βικτωρία Θεσ/νίκη	2.000
Λιάππης Θωμάς Αθήνα	2.000	Παππά Μαγδαληνή Θεσ/νίκη	2.000
Γκότζου Ανθούλα Αθήνα	5.000	Μπούζιου Γεωργία Θεσ/νίκη	5.000
Τσέρτος Αλέκος Αθήνα	3.000	Γκούντας Πασχ. Θεσ/νίκη	3.000
Τσέρτος Δημ. Αθήνα	3.000	Μηλιώνη Αικατ. Θεσ/νίκη	6.000
Παγουριτζής Παναγ. Αθήνα	5.000	Μεσσής Αναστ. Θεσ/νίκη	2.000
Παπαχρήστου Μαρία Αθήνα	1.500	Ρέβας Δημ. Θεσ/νίκη	5.000
Κίτσιος Ιωαν. Αθήνα	3.500	Νικόπουλος Αντ. Θεσ/νίκη	2.000
Βαρδάκη Βασιλική Αθήνα	2.000	Νικοπούλου Αριστέα Θεσ/νίκη	2.000
Πορφύρης Νικ. Αθήνα	5.000	Καραμπερή Δέσποινα Θεσ/νίκη	2.000
Νούτσης Κων. Αθήνα	5.000	Αναστασίου Δημ. Χαλκιδική	5.000
Σίββα Αγγελική Αθήνα	5.000	Σοϊλού Σελήμ Κομοτηνή	3.500
Μηλίγκου Μαρία Αθήνα	2.000	Σπύρου Ελένη Ξυλόκαστρο	5.000
Λέτσιος Νικολ. Αθήνα	5.000	Σδράλης Αναστ. Γρεβενά	3.000
Μάνθος Ιωαν. Αθήνα	6.000	Παπαθεοδώρου Παν. Κοζάνη	3.000
Ζακόπουλος Παναγ. Αθήνα	5.000	Ζήκα Λουίζα Άργος	2.000
Παπαχρήστου Ευριπ. Αθήνα	2.000	Λάππας Θωμάς Κοζάνη	7.000
Οικονόμου Ειρήνη Αθήνα	10.000	Ρούβαλη Σοφία Βόλος	4.000
Κουσιαφέ Θεοδώρα, Μοσχάτο	1.500	Αναστάσης Νίκος Καρδίτσα	3.000
Χούσος Σπυρ. Περαιάς	5.000	Παπαγιαννόπουλος Β. Βόλος	3.000
Γκούντα Χρυσάνθη Γιάννινα	10.000	Πάντου Ελευθ. Κέρκυρα	5.000
Καφές Βασ. Γιάννινα	2.000	Μηλιάγκας Γεωργ. Ξάνθη	2.000
Ζώλας Ελευθ. Γιάννινα;	5.000	Μεσσής Αθαν. Δράμα	2.000
Τζάλλας Ευαγγ. Γιάννινα	2.000	Τσιναρίδη Πόπη Τρίκαλα	5.000

Πορφυριάδης Νικ. Άρτα	5.000	Κωνσταντινίδη Αντιγ. Κόνιτσα	3.000
Νάτσης Σωκρ. Βόλος	5.000	Αμπάζ Χατέμ. Κόνιτσα	2.000
Γαργάλας Διαμ. Λάρισα	2.000	Κατής Αποστ. Κόνιτσα	2.000
Ανδρονιάδης Δημ. Καματερό	2.000	Ζαχαρόπουλος Π. Κόνιτσα	3.000
Κατσαμάνης Δημ. Δροσοπηγή	5.000	Γκότζος Πέτρος Κόνιτσα	2.000
Μπλιάγκας Ιωαν. Πηγή	2.000	Καραγιάννη Ελένη Κόνιτσα	2.000
Σκαλωμένος Δημ. Κεράσοβο	2.000	Χούσου Άννα Κόνιτσα	5.000
Ευαγγέλου Δημ. Κλειδωνιά	5.000	Κήτας Βασ. Κόνιτσα	2.000
Ράπτης Ανδρ. Τράπεζα	2.000	Γλυκός Ιωαν. Κόνιτσα	2.000
Ξεφτέρης Μιχ. Μοναστήρι	2.000	Κούγιας Παναγ. Κόνιτσα	2.000
Ζαχαρία Πανωραία Μπουραζάνι	6.500	Ιερ. Τσιάμης Φωτ.	2.000
Παπαχρήστου Μαρία Ελεύθερο	3.500	Συργιάννης Νικ. Δίστρατο	2.000
Τσινώλης Γεωργ. Καλόβρυση	1.500	Ζωγράφος Ευριπ. Χιονιάδες	3.000
Ντίνος Λάμπρος Καλλιθέα	2.000	Μαργαρίτης Ιωαν. Δίστρατο	2.000
Ζούνης Νικ. Θεοτόκος	2.000	Σίββας Κων. Κλειδωνιά	3.000
Πορφύρης Θανάσης Οξυά	2.000	Κεφάλια Σταυρούλα Πηγή	3.000
Ιερ. Γιαντζούλης Σπυρ. Κεράσοβο	2.000	Καρράς Τάσιος Ηλιόρραχη	2.000
Πρόκος Βασ. Μολυβδοσκεπάστη	2.000	Βαζούκης Θωμάς Νικάνορας	2.000
Γιαννούσης Γεωργ. Δίστρατο	2.000	Κουρτίνος Βασ. Παλιοσέλι	3.000
Βανδέρας Δημ. Κόνιτσα	10.000	Γκουντούλης Κων. Κεράσοβο	2.000
Ιερ. Τζήμος Μηνάς Κόνιτσα	2.000	Κωστάκης Αθαν. Ελεύθερο	2.000
Γαϊτανίδης Ευαγγ. Κόνιτσα	2.000	Γκάσιος Μιχ. Πυρσόγιαννη	2.000
Κώτσικος Στεφ. Κόνιτσα	2.000	Αδάμος Δημ. Λαγκάδα	2.000
Ιερ. Οικονόμου Αθαν. Κόνιτσα	2.000	Γιάκκας Ανδρ. Πάδες	2.000
Βανδόλας Δημ. Κόνιτσα	5.000	Καραγιάννης Νικ. Δίστρατο	3.000
Ζώνης Δημ. Κόνιτσα	2.000	Ντάφλος Χρ. Αετόπετρα	2.000
Μουλαΐδης Πέτρος Κόνιτσα	2.000	Κρέτσης Αποστ. Αετόπετρα	2.000
Πορφυρίου Ευαγγ. Κόνιτσα	2.000	Πίσπας Στεργ. Δίστρατο	2.000
Ιατρού Ιφιγ. Κόνιτσα	2.000	Γιάκκα Δέσποινα Λάιστα	3.000
Παΐσιος Δημ. Κόνιτσα	2.000	Μήτσικα Φαίδρα Νικάνορας	2.000
Νικολόπουλος Α. Κόνιτσα	2.000	Βρόικος Βασ. Πληκάτι	2.000
Μαλάμης Ιωάννης Κόνιτσα	2.500	Τάπης Παύλος Πληκάτι	2.000
Στεφάνου Λαζ. Κόνιτσα	2.000	Νίκου Κλεάνθης Γεροπλάτανος	5.000
Ιερ. Νάκος Αποστ. Κόνιτσα	2.000	Μάνης Ηλίας Μολυβδοσκεπάστη	2.000
Κισάτης Χρ. Κόνιτσα	2.000	Κολιός Λεων. Μάζι	2.000
Κίτσιος Κων. Κόνιτσα	2.000	Φασούλης Αριστ. Κεφαλοχώρι	1.500
Παπαβασιλείου Νικ. Κόνιτσα	2.000	Μουκοβίνας Κων. Μεσοβούνι	2.000
Τσιρώνης Δημ. Κόνιτσα	2.000	Ζακόπουλος Αχιλ. Αμάραντος	2.000
Μάλιακας Πέτρος Κόνιτσα	2.000	Φασούλης Αναστ. Κεφαλοχώρι	2.000
Γέγιος Παναγ. Κόνιτσα	2.000	Θεολόγου Ηλίας Πληκάτι	2.000
Θώμος Ζώνης Κόνιτσα	2.000	Τσιλίφης Κων. Τράπεζα	2.000
Ζδράβου Γεωργία Κόνιτσα	2.000	Πρόκος Βασ. Καλλιθέα	2.000

Συλλογιστικά
Βοζαρτινής & Λαϊκής Τέχνης
Γιάννης Σινάνης
 Επταχώρι
 Τηλ. 0467-84137 & 84127